

IMPROLINGUA

ANEB KE ZNALOSTI CIZÍHO JAZYKA VESELE A HRAVĚ

metodika pro učitele cizích jazyků, kteří
chtějí zapojit do výuky moderní prvky

Obsah

Úvodní slovo	3
1. Teoretický základ a jeho využití v praxi	5
Výuka cizího jazyka a její cíle	8
2. Improlingua – ke znalosti cizího jazyka vesele a hravě.....	10
Přínosy metody Improlingua	10
Základní informace k práci s Impro-education.....	13
3. Cvičení.....	18
3.1. McWord.....	20
3.2. Zombies	21
3.3. Creative alphabet.....	22
3.4. Apple Tree	23
3.5. Time Bomb.....	24
3.6. Circle.....	25
3.7. Hot News	26
3.8. Short Chain	27
3.9. Small Talk	28
3.10. Encyclopedia	29
3.11. Haggle	30
3.12. Word Pyramid.....	31
3.13. Roses Are Red	32
3.14. Living Picture	33
3.15. Phone Calls - Customer Service	34
3.16. Writing a Letter	35
3.17. Ask Your Youtuber.....	36
3.18. Disagreement Relay	37
3.19. One Minute.....	38
3.20. Back to the Studio.....	39
3.21. Story Telling – Cylinder Position	40
3.22. Gang Battle.....	41
3.23. What Happened.....	42
3.24. Stop, Change It, Describe It.....	43
3.25. What Are you Doing?.....	44
3.26. Counting to Twenty.....	45
3.27. Snowball.....	46
3.28. My Room	47
3.29. On the Left, On the Right.....	48
3.30. Conditional Chain	49
3.31. Simon Says	50
3.32. The Manager	51

3.33.	Genres.....	52
3.34.	Why?	53
3.35.	Faqs	54
3.36.	Club of Lords	55
4.	Zkušenosti s využitím metody Improlingua v praxi.....	56
	Dotazníkové šetření	56
	Výstupy ze strukturovaných rozhovorů	59
5.	Pár slov o autorech	63
5.1	Divadlo improvizace ODVAZ z.s.	63
5.2.	Sukromna základna umelecka skola Mileticova 17/B, DomT&D, Bratislava	64
5.3.	Fundacja Interstellar	65
6.	Inspirace, odkazy, publikace	66
	Knihy zaměřené na improvizální techniky	66
	Použité zdroje	67
	Odkazy na zajímavé studie a články	68
	Legislativní zdroje:	68
	Příloha: Dokumenty využívané v rámci projektu	70

Úvodní slovo

Vážená čtenářko, vážený čtenáři,

dostává se Vám do rukou publikace, kterou vytvořil kolektiv autorů dlouhodobě se věnujících praktické improvizaci. Improvizaci, která pomáhá uživatelům překonávat strach z neznámého, ostych mluvit před ostatními; zvyšuje sebedůvěru, zlepšuje komunikační dovednosti, pozornost i kreativitu, utváří respekt k ostatním. Jedná se o způsob komunikace, který by ve svém životě měl umět aplikovat každý z nás. A v ideálním světě by se měl vyučovat již na základní škole. Bohužel neučí, a to ani v těch předmětech, kde je jeho využití více než žádoucí.

Typickým příkladem je výuka cizích jazyků. Jak ukázalo šetření České školní inspekce, většina žáků v ČR nedosahuje úrovně, který je pro výuku cizích jazyků stanoven v rámci školního vzdělávacího programu, a to i přes dlouholetou přípravu na základních i středních školách. Kritizován je zejména vlastní mluvený projev, absence aktivního používání cizího jazyka, či vztah žáků k výuce cizího jazyka. A právě toto může metoda Improlingua změnit. Jednotlivá cvičení jsou zaměřena na rozvoj funkčně obsahové stránky jazyka. Naše zkušenosti ukazují, že využití těchto cvičení ve výuce přispívá k/ke:

- zlepšení mluveného projevu v AJ, tedy že se žáci zbaví ostychu, naučí se nebát komunikovat v cizím jazyce a pohotově reagovat na nenadálé situace;
- aktivizaci žáků – lepší vnímání pedagoga, motivace žáků a jejich aktivní zapojení do výuky, udržení pozornosti;
- zlepšení celkového klimatu ve třídě;
- zlepšení klíčových kompetencí:
 - o komunikačních kompetencí: nová metoda učí pozitivní komunikaci, mobilizuje a odstraňuje strach z prezentace, podporuje naslouchání a vnímání informací i jejich následné zpracování,
 - o sociálně-personálních kompetencí: nová metoda učí přijímat podněty z okolí, aktivně naslouchat, utužuje týmovost a vzájemnou interakci, vytváří pozitivní tvůrčí atmosféru mezi žáky, přirozeně (nenásilně) zapojuje silné i slabší jedince, odstraňuje obavy z chyb a neúspěchů, posiluje důvěru v sebe sama,
 - o kompetencí k řešení problémů: nová metoda rozvíjí dovednost pružně reagovat, být samostatný a iniciativní, zlepšuje schopnost zvládat nezvyklé situace, posiluje schopnost vnímat souvislosti, učí se ptát.

Naší snahou je přenést tyto pozitivní zkušenosti do všech stupňů vzdělávacího systému (bez ohledu na zřizovatele) s cílem kvalitativně proměnit kulturu edukační reality, vč. přijetí a pochopení těchto změn laickou veřejností. Za tímto účelem vznikla nejen tato metodika, ale vlastně celý projekt. Jeho cílem je poskytnout pedagogům komplexní a ucelený návod, jak aplikovat improvizální techniky do výuky cizích jazyků. Jejich využití umožní posun od frontálního předávání znalostí k roli pedagoga jako mentora. V předloženém dokumentu jsou pedagogům k dispozici podrobně zpracované pracovní listy, které rozšiřují spektrum výukových materiálů. Jednotlivá cvičení mají přesně stanovená pravidla zaměřená na procvičení konkrétních gramatických jevů (tak, aby byl brán zřetel na cíl výuky). Pro rychlou přípravu a jako metodická podpora byly pro pedagogy připraveny webináře a krátká videa, které jsou umístěny na webových stránkách www.improlingua.com. Celá aktivita byla financována z prostředků projektu Erasmus+, díky tomuto projektu jsou všechny nástroje pro pedagogy dostupné zdarma.

Vstupte tedy na naše stránky a nechte se inspirovat 😊.

www.improlingua.com

Na vzniku tohoto materiálu se podílel mezinárodní kolektiv autorů:

ODVAZ divadlo improvizace z. s. – Česká republika

Mgr. Vladislav Kos

Mgr. Michal Urban

Sukromna zakladna umelecka skola Mileticova 17/B, DomT&D, Bratislava

Mgr. Art. Kateřina Baranová, ArtD.

Mgr. Art. Kamil Kollárik

Fundacja Interstellar

Mgr. Artur Jóskowiak

Mgr. Anna Wojtkowiak – Williams

Podrobnější informace o autorech jsou uvedeny v kapitole 5 Pár slov o autorech.

1. Teoretický základ a jeho využití v praxi

Jak již bylo uvedeno v úvodním slovu, cílem této metodiky (a vlastně celého projektu) je integrovat dramaticko-improvizační cvičení/aktivity přímo do výuky cizího (v tomto případě anglického) jazyka a zlepšit tak jazykové kompetence žáků – zejména mluvený projev v cizím jazyce a schopnost využívat cizí jazyk v praxi.

Tímto projektem jsme reagovali na skutečnost, že se v praxi postkomunistických zemí dlouhodobě nedaří dosáhnout kvalitní úrovně osvojení cizího jazyka u žáků základních a středních škol. Pro české školství například zůstává dlouhodobě charakteristická přílišná zaměřenost na informativní výuku na úkor přirozené komunikace. Tuto skutečnost potvrzují i nezávislé hodnocení digitálních učebnicových materiálů, jejichž obsah a struktura podporuje frontální výuku a pasivitu studentů (Bilanová, 2018). Stále typické je využívání audiolingvální a gramaticko-překladové metody, pro kterou je charakteristická nadměrná pozornost věnovaná jazykové správnosti a nedostatek pozornosti věnovaný obsahové a sdělovací stránce promluvy, podcenění kognitivních vyučovacích procesů i jejich záměrů, což se projevuje v bezkontextovém procvičování jazykových struktur, pasivitě žáků či nedostatku iniciativy ze strany učitele (Orlová, Pavlíková 2013, str. 21). Úspěšného zvládnutí funkčně obsahové stránky jazyka ovšem nelze dosáhnout těmito vzdělávacími metodami. Ty naopak v žácích utváří obavy, že při komunikaci budou chybovat a způsobují tak zábrany při využívání cizího jazyka v praxi.

Obdobná kritika zaznívá i v šetření, které realizovala v roce 2017 Česká školní inspekce. Toto šetření ukázalo, že nejvyšší spokojenost pedagogů v oblasti dosažené úrovně dovedností žáků v cizím jazyce panuje v oblasti porozumění psanému textu a porozumění poslechu. Naopak nižší spokojenost učitelů je spojena s dovednostmi, které vyžadují vyšší samostatnou činnost žáků – vlastní mluvený projev a písemné vyjadřování. Chybí také posilování potřeby žáka k aktivnímu používání cizího jazyka, či pozitivní vztah žáků k výuce cizího jazyka (tato skutečnost uváděna jako jeden z nejčastějších problematických aspektů). Vyučující cizích jazyků na středních školách se často potýkají s tím, že skutečná dosažená jazyková úroveň u žáků, kteří přichází ze základních škol, dlouhodobě nekoresponduje s požadovanou minimální výstupní jazykovou úrovní. V důsledku této skutečnosti je obtížné zajistit návaznost, což může mít vliv na kvalitu další výuky (Kunčarová, 2012, str. 31; Tůmová J., 2018, str. 18).

Z výše uvedeného je zřejmé, že se v pedagogice již dlouhodobě objevuje intenzivní kritika tradičního vyučování. Řada autorů (Průcha, 2001; Svobodová a kol., 2007; Střelec a kol., 2005; atd.) poukazuje na to, že tradiční výuka založená na osvojování sumy hotových vědomostí a dovedností není v moderní době dostačující, neboť zde chybí příprava na řešení

životních problémů. Oproti tomu při užití inovativních výukových metod založených na aktivní činnosti žáka, při které dochází k přípravě na řešení životních problémů, se učí žáci formulovat vlastní hypotézy, rozvíjí se jejich představivost a intelektuální schopnosti (Zormanová L., 2012). Pro komplexní osvojování jazykových znalostí je nutné více a především systematicky využívat moderní přístupy s důrazem na funkčně obsahovou stránku jazyka (komunikace, smysluplnost a plynulost promluvy). Důležité je posilování vnitřní motivace, tedy učení motivované zájmem a zvědavostí. Naopak strukturální složka jazyka (zejm. gramatika) by měla být využívána pouze do té míry, aby nebránila v porozumění. Vhodným nástrojem je propojení výuky cizího jazyka se zážitkovými aktivitami, které představují pro žáky ideální model nenásilného osvojení komunikace v cizím jazyce.

Dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání je jedním z vhodných inovativních výukových metod dramatická výchova (jako doplňující vzdělávací obor), která přispívá k rozvoji verbální i neverbální komunikace. Jak uvádí Marušák a kol. (2019, str. 30): “Je zřejmé, že povahou činností, které jsou založeny na jednání v situaci, může dramatická výchova pomáhat při naplňování cílů RVP ZV, a to v procesu vlastní tvorby žáků, která je nejen příležitostí k rozvíjení jejich schopností, ale zároveň nabízí možnost jejich prověřování ve stále nových situacích, které žáci řeší. Mimo jiné např.:

- umožňuje žákům osvojit si strategie učení a motivuje je pro celoživotní učení;
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.“

Nepochybně tak dramatická výchova přispívá ke zvyšování kompetencí žáků řešit problémy (i když se v případě výuky jedná o problémy, které jsou součástí improvizovaně řešené herní situace) a k rozvoji komunikačních kompetencí. Podstatou dramatické výchovy je komunikace – komunikace jako objekt zkoumání i jako prostředek sdělování. Je vždy náročnou týmovou činností s nutností překonávat celou řadu překážek, aby bylo dosaženo konečného výsledku, nepochybně tedy rozvíjí i kompetence pracovní. V konečném důsledku pak dramatická výchova vede, jak již bylo několikrát zdůrazněno, k rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí žáků (Provazník, 2019, str. 03-27). Významný prokázaný vliv dramatické výchovy na utváření osobnosti dítěte prokázal i poměrně rozsáhlý výzkum spol. Národní informační a poradenské středisko NIPOS ARTAMA, jehož výsledky zveřejněny již v roce 2007 v publikaci *Dítě a umění*.

V reakci na výše uvedené problémy přinášíme metodu Improlingua, která má pomoci aplikovat pedagogům prvky dramatické výchovy do výuky cizích jazyků. V této metodice je představen soubor 36 dramaticko-improvizačních cvičení zaměřených na aktivní výuku cizího jazyka, které může pedagog realizovat v nepřeberném množství variant tak, aby odpovídaly probíranému tématu. Ukazuje, jak do výuky zapojit inscenační techniky využívané v rámci divadelní improvizace, které nenásilně kombinuje s výukou cizího jazyka. Výuka probíhá zábavnou formou (za pomoci her, simulace reálných situací), přičemž tato forma zaručuje účast všech žáků – obsahuje aktivizační prvky a rozšiřuje možnosti vedení skupinové a kooperativní výuky. Dominantním cílem je rozvoj tolik potřebných komunikačních kompetencí. Toto propojení výuky cizího jazyka se zážitkovými aktivitami představuje nenásilný způsob osvojení dovedností nezbytných pro zvládnutí cizího jazyka.

Připravené inovativní techniky stojí na principu pedagogického konstruktivismu, který se snaží respektovat přirozené procesy učení, podněcuje žáky k vlastní aktivitě, zvyšuje vnitřní motivaci. Přispívá k odklánění od informativní výuky k výuce s formativním přístupem (přechod od "tebeučení" k "sebeučení"). Jedná se o aktivní proces, který aktivizuje žákovy poznávací procesy, podněcuje k interaktivitě a samostatnosti, sociální komunikaci a k tvorbě vlastních poznatků, sebeiniciaci a sebeevaluaci.

V našem pojetí výuky není učení chápáno jako pasivní činnost. Žáci při výuce nesedí – naopak se aktivně zapojují do jednotlivých cvičení, které simulují běžné životní situace, a učí se tak pohotově na tyto situace reagovat. Dominantní role vyučujícího se při využití těchto technik mění na roli facilitátora. Žákům, kteří jazyk zvládají lépe, je dána možnost kreativně využívat své jazykové dovednosti, současně se tak mohou dostat do role mentorů. Připravené inovativní techniky totiž vedou k nepřebernému množství interakcí mezi žáky různých úrovní – slabší žáci mají možnost učit se od žáků s lepšími znalostmi, aniž by bylo nutné opravování chyb ze strany vyučujícího či ostatních spolužáků. Snižuje se tak riziko skupinové výuky, které spočívá v nevyváženém dělení skupin. Techniky výrazně rozvíjí nejen extrovertně nastavené jedince, ale také introverty.

Technika je koncipována tak, že okamžitá korekce chyb a přerušování projevu žáků je zcela nepřípustná. Pedagog v průběhu cvičení pouze sbírá nejčastější chyby, které po skončení cvičení obecně opraví. Žáci tak nejsou pod tlakem, nejsou jednotlivě jmenováni, což významně přispívá k pozitivnímu přijetí chyb a jejich uvědomění. Technika současně pracuje s citlivým začleňováním slabších žáků, avšak i pro ně zaručuje prožitek úspěchu, který se dále prohlubuje. Respektuje, že každý jedinec se učí odlišným způsobem podle vnitřních dispozic. Výzkumy (Hoppe, in Helus, Hrabal, Kulič, Mareš, 1979) ukazují, že po dosažení cíle (prožitek úspěchu) se zvyšuje aspirační úroveň žáků, objevuje se hrdost, sebedůvěra, kompetence

a spokojenost (Weiner, 2005). Tento přístup vede k rozvoji vnitřní motivace, která je pro dosažení kvalitní jazykové úrovně nezbytná.

Implementace připravených technik do výuky tedy představuje sociální aktivitu, kdy k rekonstrukci vlastního poznání a k objevení vlastních schémat dochází v podnětném prostředí za podpory ostatních. Cvičení rozšiřují možnosti vedení skupinové a kooperativní výuky – zahrnují inscenační metody, které zaručují zapojení všech zúčastněných žáků, současně obsahují aktivizační prvky. Dynamičnost tohoto způsobu výuky působí pozitivně i na čas, ve kterém jednotliví žáci komunikují, a který se tak se oproti běžné výuce několikanásobně zvyšuje.

Metoda byla ověřena při výuce v otevřených jazykových kurzech pro dospělé – za 3 roky realizace získali lektori pozitivní zpětnou vazbu od účastníků, kteří potvrzují, že tato forma výuky dokáže zlepšit verbální pohotovost, odbourává bloky při osobním jednání a zlepšuje celkové komunikační dovednosti. Tímto projektem jsme chtěli tento inovativní způsob vzdělávání rozšířit i do výuky v rámci základního a středního vzdělávání, tak aby i žáci měli možnost těžit ze všech jeho pozitivních dopadů.

Výuka cizího jazyka a její cíle

Ve výuce cizích jazyků je v dnešní době často používáno následující základní rozdělení cílů (Choděra, R., 2013):

- a) cíl jazykový („komunikativní“, nepřesně „praktický“)
- b) cíl vzdělávací („poznávací“, „kognitivní“)
- c) cíl výchovný („formativní“)

Jazykový cíl spočívá v dosažení komunikativních dovedností žákem. Komunikativní dovednosti lze rozdělit do několika stupňů, které spolu souvisí. Základními dovednostmi tedy jsou:

- 1) schopnost mluveného projevu,
- 2) porozumění poslechu,
- 3) čtení nebo porozumění psanému textu,
- 4) schopnost psaného projevu.

Všimněme si pořadí, které uvádí nejen řada odborníků, ale i osoba, na kterou je v oblasti pedagogiky velmi často odkazováno - J.A. Komenský:

„Výuka cizímu jazyku musí být stupňovitá – nejprve je třeba rozumět, až potom mluvit a psát, přičemž „čísti a psáti – vždycky v každém jazyku – spolu jíti má.“

Pokud budou žáci schopni rozumět tomu, co říkají, pak budou schopni mnohem aktivněji a jednodušeji jazyk využívat!

Přesto, že schopnost mluveného projevu patří k základním dovednostem při zvládnutí cizího jazyka, většina uživatelů (ať už se jedná o žáky nebo dospělé) se komunikovat bojí. Důvodů je hned několik:

- obavy z chyb (naše negativní zkušenosti z reakce okolí, kterou si každý z nás v sobě nese již ze školního prostředí),
- již dříve zmiňovaný frontální způsob výuky zaměřený na gramatiku a práci s učebnicemi a texty,
- nezajímavá/nudná výuka, která nevytváří aktivní vazbu na vzdělávaný předmět,
- omezená možnost komunikovat v cizím jazyce v každodenním životě,
- skvělý český dabing, který snižuje příležitost sledovat pořady v originále,
- u dospělých pak úzká, většinou na profesi zaměřená, slovní zásoba.

Nově připravená metoda s názvem Improlingua se snaží výše uvedené negativní faktory minimalizovat a zohlednit v základních principech práce se žáky. A teď už jen nezbývá, než je aplikovat do výuky v základních a středních školách a začít s nimi pracovat již od nejútlejšího věku. Právě v základních školách se utváří základ pro to, kterým směrem se naše děti jednou vydají – jaké oblasti je zaujmou a v čem se budou chtít rozvíjet. A pokud je svým vzdělávacím přístupem odradíme, pravděpodobně nebudou motivováni se v něm dále (a dobrovolně) zlepšovat.

2. Improlingua – ke znalosti cizího jazyka vesele a hravě

Jak již bylo uvedeno v úvodu, cílem této metodiky je poskytnout pedagogům návod, jak zapojit dramaticko-improvizační techniky do výuky cizích jazyků a tím rozvíjet cizojazyčné dovednosti žáků kreativním způsobem. Tato metoda představuje moderní a zážitkový způsob výuky, který nejen rozšiřuje znalosti cizího jazyka, ale také učí žáky nebát se v cizím jazyce komunikovat. Má rovněž řadu dalších pozitivních přínosů s přesahem na začleňování do společnosti i s vazbou na budoucí pracovní uplatnění.

Přínosy metody Improlingua

Přirozeně rozšiřuje slovní zásobu

Dle odborníků používá rodilý mluvčí 20 000 slov, ovšem pro dorozumění a konverzaci stačí cca 1 000 - 3 000 slovíček. Naším cílem je rozšířit tuto potřebnou slovní zásobu u žáků přirozenou cestou. Jednotlivá cvičení přináší do výuky desítky různých situací ve velmi krátkém čase, které nutí žáky využívat různá slova v různém kontextu. Nevyužívá nuceného memorování – k fixaci slovní zásoby dohází přirozeně, prostřednictvím vzájemné komunikace během jednotlivých aktivit a her. Žáci se rovněž učí schopnosti řešit situace opisem a flexibilně reagovat na nenadálé situace.

Nutí reagovat tady a teď, čímž zlepšuje i komunikaci v běžném životě

Velká část cvičení je koncipována tak, že nutí žáky odpovídat bez přípravy (na rozdíl od využití učebnice, kdy si žák může jednoduše spočítat “která věta na mě vyjde”). Tím zlepšuje nejen kompetence v cizím jazyce, ale rovněž schopnost žáků reagovat flexibilně na různé situace, které mohou zažívat i v běžném/profesionálním životě. A pokud se naučí přirozeně a pozitivně komunikovat “na cvičišti”, budou v reálném životě zažívat mnohem méně stresu.

“Bez přípravy” v pojetí Improlingua neznamena, že se děti nemají učit. Jde o to, že v jednotlivých cvičeních prakticky aplikují v maximální míře to, co jim předala klasická výuka.

Snižuje strach z chyby – upřednostňuje porozumění před dokonalou gramatickou správností

Práce s chybou (její přijetí, schopnost uvědomit si ji, pojmenovat ji a hovořit o ní) je známkou vysoké zralosti jedince. Velmi často je chyba vnímána jako problém, a proto se ji snažíme skrývat. Myšlenka “hlavně neudělat chybu” nám současně ubírá energii pro faktický výkon.

V této souvislosti si dovolíme malé přirovnání z technického oboru. V současné době elektromobility je jedním ze základních kritérií dojezd elektromobilu. Máme-li vozidlo, u kterého se udává dojezd 400 km, je to skvělé. Pokud ale zapneme v automobilu rádio, klimatizaci nebo GPS navigaci, naše dojezdová vzdálenost se zkrátí. Všechny tyto věci jsou napájeny ze stejné baterie, jako motor našeho vozu. Sekundární systémy tak odebírají energii, které se pak nedostává pro primární cíl, tj. ujet 400 km. Stejně je to s naším mozkiem. Pokud se soustředíme na to “neudělat chybu”, snažíme se ji ukrývat a vypadat, že rozumíme, odebíráme si energii pro praktické využívání informací. Sekundární snahy nám tak snižují pozornost a mají negativní dopad na schopnost flexibilně reagovat.

Pro reakce v jednotlivých cvičeních není chyba důležitá. Důležité je sdělit obsah tak, aby spolužáci porozuměli, současně reagovat flexibilně na nastalé situace. Nejčastější chyby pedagog průběžně sbírá, ale představí je žákům až po skončení cvičení tak, aby žáci nebyli pod tlakem. Tento přístup významně přispívá k pozitivnímu přijetí chyb a jejich uvědomění.

Poskytuje souhrnnou zpětnou vazbu bez stigmatizace jednotlivce

Tento bod úzce souvisí s bodem předchozím. To, že žáky v průběhu interakce nepřerušujeme, neznamená, že jim neposkytujeme efektivní zpětnou vazbu. Naopak, zpětná vazba je žádoucí a v současné době vysoce přínosná. Schopnost realistického náhledu na sebe sama i okolí, stejně jako naslouchání a přijímání zpětné vazby, rozvíjí jedince a podporuje jeho vyzrálou. Proto je důležité po každém cvičení poskytnout reflexivní zpětnou vazbu, což výrazně posunuje způsob výuky směrem, který je žádoucí.

Podporuje pozitivní (nebojíme se napsat veselou) atmosféru při výuce, čímž zvyšuje radost z výuky a mění vztah k výuce cizího jazyka

Výuka formou her a příběhů má vždy pozitivní dopad na žáky. Představuje přirozenou aktivizaci, přenos informací i jejich fixaci a je mezi žáky přijímána kladně. Přináší uvolněnou atmosféru, která umožňuje plně se věnovat učení, bez obav z chyb a stigmatizace.

Většina aktivit je skupinová a podporuje tak vzájemnou pomoc žáků s pozitivním dopadem na klima ve třídě

Základním principem připravených cvičení je snaha zapojit co největší počet žáků, udržovat jejich pozornost a pracovní tempo tak, aby byli připraveni kdykoliv flexibilně reagovat a aktivně komunikovat. Úkolem pedagoga je být facilitátorem v jednotlivých interakcích mezi žáky. Ta probíhá mezi žáky různých úrovní a motivuje k účasti i více uzavřené jedince. Slabší žáci tak mají možnost učit se od spolužáků s lepšími znalostmi a získávají tak pocit úspěchu, aniž by se museli bát chyby. Pravidla jsou nastavena tak, aby připravila bezpečný prostor všem zapojeným žákům. Tato interakce pak přináší i sekundární efekt, a to zlepšení vztahů ve třídě i třídního klimatu.

Rozvíjí kreativitu – v případě „soutěžních aktivit“ přináší možnost ukázat různé přístupy a cesty k řešení

Svým pojetím umožňuje žákům hledat rozmanité cesty k řešení situace – rozvíjí tak jejich kreativitu i schopnost převést kreativní řešení do praxe. V průběhu realizovaných her mohou žáci využívat jednak dosud nabyté zkušenosti, ale i svou fantazii či představu, a přenášet je do řešení jednotlivých cvičení. Nic není špatně, jak už bylo několikrát zmíněno – základním principem je vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém mohou žáci svobodně jednat, komunikovat a vyjadřovat se.

Pracuje ve velké většině případů nejen s verbální složkou, ale využívá tzv. multisensorického učení (zapojuje tělo)

Naše cvičení se snaží narušit zaseté koleje výuky v lavicích s učebnicí a sešity. Multisensorické učení má pozitivní vliv na fixaci informací. Cvičení a hry zapojují tělo, mimiku i gestiku a podporují tak rozvoj komplexních prezentačních dovedností. Praktický nácvik pak mění postoj k vystupování a snižuje obavy z prezentací.

Pokud bychom měli přínosy této metody shrnout, pak:

- zlepšuje kompetence nezbytné k efektivní komunikaci (nejen) v cizím jazyce,
- aktivizuje žáky – vyšší zapojení do výuky, zvýšení produktivity, udržení pozornosti,
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- učí žáky pohotově reagovat na nenadálé situace,
- vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, podporuje naslouchání,

- rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vč. začleňování slabších žáků.

Kooperativní výuka využívající dramaticko-improvizační techniky (aktivity/cvičení na rozvoj komunikace, komunikační hry apod.) zaručuje aktivní zapojení všech zúčastněných žáků. Čas a prostor, kdy jednotliví žáci komunikují, se oproti běžné výuce několikanásobně zvyšuje, dochází rovněž k aktivnímu a citlivému zapojení slabších žáků. Tento způsob výuky respektuje, že každý jedinec se učí odlišným způsobem podle vnitřních dispozic a i pro slabší žáky tak zaručuje prožitek úspěchu, který se dále prohlubuje.

Připravené inovativní techniky se snaží respektovat přirozené procesy učení, podněcují žáky k vlastní aktivitě a zvyšují vnitřní motivaci. Základním pravidlem je, že nedochází k okamžité korekci chyb a přerušování projevu žáků. Pedagog v průběhu cvičení "pouze" sbírá nejčastější chyby, které po skončení cvičení obecně opraví, účastníci tak nejsou pod tlakem, nejsou jednotlivě jmenováni, což významně přispívá k pozitivnímu přijetí chyb i jejich uvědomění. Vše je propojeno s humorem. Tento přístup vede k rozvoji vnitřní motivace, která je pro dosažení kvalitní jazykové úrovně nezbytná.

Implementace připravených technik do výuky tedy představuje sociální aktivitu, která přispívá ke zvyšování klíčových kompetencí žáků za podpory ostatních spolužáků a v podnětném prostředí.

Základní informace k práci s Impro-education

V této metodice pedagogové získají:

- ucelený nástroj pro systematické využití dramaticko-improvizačních technik ve výuce (tedy nejen dílčí cvičení), který umožní posun od frontálního předávání znalostí k roli pedagoga jako mentora/facilitátora,
- základní informace, jak aktivně pracovat se žáky a jak úspěšně zapojit dramaticko-improvizační techniky do výuky,
- konkrétní popis jednotlivých cvičení, aktivit a her a jejich využití pro jednotlivé jazykové jevy,
- modifikace, které umožňují jednotlivé techniky dále rozšiřovat.

Základní principy:

Dávejte jasná a bezpečná pravidla

Každé cvičení je koncipováno tak, aby rozvíjelo určitou oblast při výuce cizího jazyka. Některé můžete využít i pro více oblastí výuky (různé gramatické jevy atd). Při zadávání doporučujeme zaměřit se vždy na jednu oblast, je to jeden z předpokladů, že žáci budou vědět, co mají dělat a na co svou pozornost zaměřit. Vysvětlete žákům, k čemu cvičení slouží – potřebují vědět, proč to dělají. Současně je nutné mít jasně daná pravidla pro komunikaci a tím vytvořit co nejbezpečnější prostor pro práci. Chceme-li, aby se žáci nebáli reagovat aktivně a kreativně, je tento princip skutečně důležitý.

Využívejte humoru a uvolněné atmosféry (odbourává stres a strach)

Všichni určitě ví, že humor sblížuje, podporuje tvůrčí atmosféru a přirozenou cestou motivuje k dalšímu učení. Pozitivní energie a uvolněná atmosféra charakterizují naše cvičení a představují jeden ze základních principů celého přístupu. Metoda Improlingua vychází z improvizčních technik – jedná se o přístup, který je postaven na práci s chybou (ke které dokáže přistupovat kladně), humorem a interakcí tady a teď. Díky tomu vznikají (ať už záměrně, nebo v důsledku chyb) vtipné situace, které utváří pozitivní a uvolněnou atmosféru. Ta odbourává stres i strach a podporuje rozvoj další komunikace – žáci rychle pochopí, že mohou vstupovat do interakcí bez rizika. Společně prožité vtipné situace současně sblížují a upevňují vztahy v kolektivu a člověk je následně schopen jít do dalších nových situací s menšími obavami. Chyba, jako zdroj humoru, přestává být velmi rychle traumatizující a nevyvolává obavu z neúspěchu nebo trestu.

Berte cvičení a to, co děti říkají a dělají, s nadhledem

Je třeba mít stále na paměti, že situace, ve kterých se žáci ocitají, či které ztvárňují, jsou fiktivní. Často se tak mohou dostat na hranici vkusu nebo korektnosti. Reakce mohou odpovídat situacím, které jsou více známé z filmů a internetu, než z běžného života. Děti jsou schopné (mnohem častěji, než my) zapojovat fantazii. Je skutečně velmi (!) důležité tuto skutečnost zohlednit – být tolerantní, přijímat tyto situace s nadhledem a příliš se jimi nezabývat. Jsou pouze cestou pro rozvoj komunikace, schopností vystoupit a řešit rozmanité situace v cizím jazyce. Často tak navíc můžeme získat informace o tématech, která naše žáky zajímají, co aktuálně sledují, či co “frčí”. Nemluvě o tom, že výuka postavena na tématu, které děti zajímá, je mnohem zajímavější a tedy i motivační.

Je-li některé téma skutečně už za hranou korektnosti, doporučujeme se mu věnovat po skončení cvičení samostatně, např. v rámci zpětné vazby.

Nepoužívejte negace v průběhu cvičení

Metoda Improlingua přebírá pravidla divadelní improvizace, která podporují a rozvíjí pozitivní komunikaci, naslouchání a vzájemnou podporu. Jedním ze základních principů je absence negace. Ta spočívá v tom, že účastníci cvičení se snaží přijímat každou informaci, dále s ní pracovat a rozvíjet ji. Nezáleží na reálnosti, racionálnosti či našem vnímání, zda je nebo není správná. Cílem je rozvíjet započatý příběh/situaci a vytěžit z něj/ní co nejvíce pro další komunikaci, v našem případě v cizím jazyce. Tento přístup tak posouvá dialog (a vzájemnou interakci) kupředu a neblokuje tolik potřebnou komunikaci. Pokud už k negaci dojde, je dobré vést žáky k tomu, aby přišli s dalším tématem nebo nabídli pomoc spolužákovi, kterého znegovali.

Chyba je dárek – posouvá žáky dál a současně nám může ukázat, jak žáci přemýšlí

Už to bylo řečeno několikrát, ale v tomto případě je opakování matka moudrosti. Nastane-li chyba, je nezbytné myslet na to, abychom na ni pokud možno nepoukazovali v průběhu jednotlivých cvičení a snažili se v realizační fázi co nejvíce minimalizovat jakékoliv opravy. K těm slouží až následná fáze, kdy dochází k vyhodnocení a ke zpětné vazbě. Minimální personifikace chyby pomáhá překonávat obavy žáků vyjádřit se, otevřeně komunikovat, ale třeba i jít do rizika. Snižuje také stigmatizaci.

Abychom dosáhli nějakého vývoje, je samozřejmě třeba chybu pojmenovat. Doporučeným postupem je pozorovat žáky v průběhu cvičení, chyby si zaznamenávat a na konci poskytnout zpětnou vazbu. V rámci práce s chybou je pak důležité respektovat následující aspekty:

- vždy hovoříme o chybě, ne o nositeli chyby,
- čas, který je věnován rozboru chyby musí být přiměřený – vhodné je v této fázi využít interakci s žáky,
- je třeba sledovat reakce a emocionální náboj při práci s ní.

V rámci naší praxe jsme současně zaznamenali, že pokud v jednom cvičení častěji trénujeme určitý gramatický jev, žáci většinou sami dospějí k rozpoznání chyby a začnou gramatiku používat správně. Velmi proto doporučujeme realizovat cvičení opakovaně.

Je třeba mít na paměti, že pokud se učíme novým věcem, které ještě nemáme dobře zvládnuté (zautomatizované, zafixované), je zcela přirozené, že se dopouštíme chyb. Pokud děti naučíme s chybami aktivně a pozitivně pracovat, podpoříme tak jejich rozvoj i zrání osobnosti.

Při správné práci s chybou dochází k:

- minimalizaci strachu ze selhání,
- schopnosti otevřené sebereflexe,
- prohlubování dovedností při přijímání důsledků provedené chyby.

Mozek se tak může naplno věnovat primárnímu cíli (osvojit jazyk) a nepřemýšlí nad sekundárním problémem (neudělat chybu).

Nebojte opakovaně zapojovat improvizální techniky do výuky

Pokud začínáte s dramaticko-improvizačními technikami ve výuce, očekávejte mezi žáky spíše smíšené reakce. Ve většině případů jsou první setkání s cvičeními spojeny s rozpaky, obavami a tedy i nižší aktivitou žáků. Osvojení základních pravidel jednotlivých cvičení, pochopení jejich smyslu a vytvoření bezpečného prostředí – to vše může přispět k větší aktivizaci i kreativitě při jejich realizaci. Jako každou novou věc si i tento inovativní přístup musí žáci nejprve zažít a “osahat”. Každé cvičení chce svůj čas!

Pokud žáci nepracují na jednotlivých cvičeních dle vašich očekávání, je vhodné provést krátkou diskusi a zjistit příčiny. V případě potřeby je možné některá pravidla poupravit (ve vazbě na reakce skupiny) nebo využít jiné varianty. To vše může pomoci k úspěchu.

Diskutujte a poskytněte zpětnou vazbu – pomáhá to nabourávat stereotypy

Zpětná vazba a diskuse bývá v pedagogické profesi často opomíjena, zejména v důsledku nedostatečného času. Přitom je velmi přínosná a důležitá – může být velkou hybnou silou pro další výuku

Přináší nám informace a různé pohledy na probíranou oblast – ukazuje nám, v čem jsou žáci dobří, ale i na co je třeba se zaměřit a co je pro žáky obtížné. Zjistíme tak, co žáci vnímají jako potřebné/přínosné a co jim naopak bylo v rámci této výuky nepříjemné. Můžeme také získat informace, jak reflektují sebe a své spolužáky, atmosféru ve třídě atd. Tento fakt umocňuje kolektivní zážitky a připomíná pozitivní momenty. Zpětná vazba je důležitá i v případě, že cvičení nefungovalo nebo se nedařilo, neboť nabízí prostor pro zhodnocení, uvědomění si příčin a případných úprav, které mohou být pro žáky zásadní. Pojmenování nám i žákům pomáhá uvědomovat si, kdy jsme spokojeni a kdy ne, a učí nás to o svých pocitech hovořit. Co nás ruší? Co nám brání v tom splnit daný cíl? A co nám naopak pomáhá abychom mohli být úspěšnější?

Z výše uvedeného je zřejmé, že je nezbytné zapojit do zpětné vazby i samotné žáky – sebe korekce a popsání svých chyb napomáhá nebát se o nich hovořit, uvědomit si je a příště je eliminovat. Rozvíjí kritické myšlení. Schopnost sebekontroly je důležitým momentem, k jehož rozvoji pomáhá skupinová dynamika, cvičení i zpětná vazba. V případě pedagoga proto velmi doporučujeme spíše roli facilitátora, která podporuje diskusi a sleduje její směřování.

K podpoře otevřené diskuse mezi žáky a přijetí zpětné vazby je nezbytné bezpečné prostředí a otevřená mysl pedagoga (ochota přijmout zpětnou vazbu a pracovat s ní).

Zapojte se do hry – buďte žákům partnerem a ukažte jim jiný (dospělý) pohled na situaci, rozvíjejte kooperaci a týmovou spolupráci

Pedagog jako vůdce nebo pedagog jako partner? Metoda Improlingua využívá obě role. Zkušený pedagog dokáže žáky motivovat k účasti na improvizčních technikách. Zapojení pedagoga do her pak přirozeným způsobem umožní ukázat žákům vnímání dospělého světa, aniž by byl bagatelizován pohled žáků. Toto setkávání různých úhlů pohledu na jednu věc otevírá další možnosti pro komunikaci a zvětšuje využití většího spektra slovní zásoby a komunikaci vůbec. A současně ukazuje, že i pedagog je člověk se smyslem pro humor a umožňuje tak navázat lepší vztah se žáky. Zažíváme s nimi jejich úspěchy i případná trápení – jako partneři, ne jako pedagogové s vysokým statutem.

Není potřeba se účastnit všech aktivit, vždy záleží na situaci, cvičení, náladě atd. Někdy může účast pedagoga přispět k rozvoji cvičení, v jiném případě ho může blokovat. Je proto důležité sledovat aktuální nastavení skupiny a tomu následně zapojení do jednotlivých cvičení přizpůsobovat.

Nebojte se být “líný pedagog“

Líný učitel se v české pedagogice ujal jako pojem pro moderní a efektivní výuku. Dle autora (R. Čapek, 2018) se takový pedagog při realizaci správné vzdělávací filozofie (s využitím psychologie, dobré didaktiky a vhodného osobního managementu) může stát hvězdou sborovny a přitom mu stačí pracovat nejméně ze všech. Přesně na tomto základu jsou položeny i jednotlivé techniky metody Improlingua. Tato metoda netvoří z pedagoga lenocha, ale dává mu jinou (nefrontální) roli. Hlavní aktivita leží na žácích – to oni musí aktivně pracovat, flexibilně reagovat a posunovat jednotlivá cvičení dál. Pedagog je v tomto pojetí pro žáky oporou i rádcem, pomáhá rozvíjet jejich potenciál a schopnosti. Je zde pro to, aby vytvářel bezpečné, pozitivní a aktivizující prostředí a podmínky pro poskytování efektivní zpětné vazby (včetně aktivního zapojení). Mentor se snaží svým chováním dávat dobrý příklad, respektuje názory svých žáků, aktivně naslouchá, je důsledný, ale také chápavý.

Přejeme hodně úspěchů při aplikaci jednotlivých technik a cvičení do výuky a děkujeme za zájem inovovat pedagogický přístup k výuce i snahu efektivně rozvíjet znalosti a dovednosti našich dětí ☺. A těšíme se na případné setkání na některém z našich seminářů.

3. Cvičení

1	WARM UP	<u>1. Mcword</u>	<u>2. Zombies</u>	<u>3. Creative Alphabet</u>	<u>4. Apple Tree</u>	<u>5. Time Bomb</u>	<u>6. Cicrcle</u>	<u>7. Hot news</u>	<u>8. Short Chain</u>	<u>9. Small talk</u>		
2	SLOVNÍ ZÁSoba	<u>2. Zombies</u>	<u>5. Time Bomb</u>	<u>3. Creative Alphabet</u>	<u>6. Cicrcle</u>	<u>8. Short Chain</u>	<u>10. Encyclopedia</u>	<u>11. Haggle</u>	<u>12. Word pyramid</u>	<u>13. Roses are red</u>	<u>14. Living picture</u>	<u>32. The Manager</u>
3	TELEFONNÍ HOVOR	<u>15. Phone calls</u>										
4	KORESPONDENCE	<u>16. Writing a letter</u>										
5	POLITE PHRASES	<u>15. Phone calls</u>	<u>16. Writing a letter</u>									
6	MODÁLNÍ SLOVESA	<u>17. Ask your youtuber</u>										
7	ZÁPORY	<u>17. Ask your youtuber</u>	<u>18. Disagreement Relay</u>	<u>24. Stop, change it, describe it</u>								
8	BUDOUcí ČASY	<u>7 Hot news</u>	<u>19. One Minute</u>	<u>20. Back to the studio</u>	<u>22. Gang battle</u>	<u>36. Club of Lords</u>						
9	MINULÉ ČASY	<u>7 Hot news</u>	<u>19. One Minute</u>	<u>20. Back to the studio</u>	<u>21. Story telling</u>	<u>22. Gang battle</u>	<u>23. What Happened</u>	<u>24. Stop, change it, describe it</u>	<u>36. Club of Lords</u>			
10	PŘÍTomNÉ ČASY	<u>7 Hot news</u>	<u>20. Back to the studio</u>	<u>22. Gang battle</u>	<u>25. What are you doing?</u>	<u>36. Club of Lords</u>						

11	ČÍSLOVKY	<u>26. Counting to twenty</u>										
12	ZÁJMENA	<u>4. Apple Tree</u>	<u>14. Living picture</u>	<u>27. Snowball</u>								
13	PŘEDLOŽKY	<u>14. Living picture</u>	<u>28. My room</u>	<u>29. On the left/ right</u>								
14	EXISTENČNÍ VAZBA	<u>14. Living picture</u>	<u>28. My room</u>									
15	IMPERATIV	<u>31. Simon says</u>	<u>32. The Manager</u>									
16	PŘEDPŘÍTOMNÝ ČAS	<u>36. Club of Lords</u>										
17	PSANÍ	<u>13. Roses are red</u>	<u>16. Writing a letter</u>	<u>33. Genres</u>								
18	KONDIČNÁLY	<u>17. Ask your youtuber</u>	<u>30. Conditional chain</u>									
19	OTÁZKY A ODPOVĚDI	<u>34. Why?</u>	<u>35. Fags</u>									
20	KONVERZACE/ RÚZNE	<u>9.Small talk</u>										

3.1. McWord

Využití:

- Warm up

Zadání:

Žáci jsou rozděleni do dvojic (max. trojic), postaví se proti sobě a postupně si dlaněmi přikrývávají natažené ruce (jednu po druhé, jako by hráli mlýnek). Při každém překrytí řeknou jakékoliv anglické slovo, které je napadne. Postupně takto vrstvu po vrstvě tvoří pomyslný (a často těžce stravitelný 😊) hamburger.

Ideální čas na toto cvičení jsou 2 minuty. Cílem tohoto cvičení je naučit žáky nepřemýšlet a používat slova, která znají. Zdatnější žáci tak dostanou dostatečný prostor se trochu slovně vybláznit a ti slabší mají prostor se trochu rozpovídat.

Dvojice několikrát vystřídáme

Varianty, alternativy:

- Tematické opakování slovní zásoby (téma, slovní druhy), asociace na předchozí slovo.
- Rozšířit o kombinaci podstatné + přídavné jméno.

POZNÁMKA:

3.2. Zombies

Využití:

- Warm up
- Vocabulary

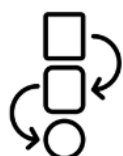

Zadání:

Jedna osoba (bojovník/bojovnice) stojí jednom v rohu místnosti a z opačného rohu na ni útočí skupina zombie (skupina ostatních žáků). Tito zombíci se velmi pomalu přibližují k bojovníkovi/bojovnici, který se před nimi brání tak, že ze svého místa symbolicky hází předměty, které v okamžiku hodů anglicky pojmenuje. Házení předmětu je zobrazeno pantomimou – v této hře nejde o přesnost pantomimy, jde spíše o symbolický způsob (uchopení, napřažení, hod), tzn. že stejným způsobem bude žák házet jablko, nůž, sedadlo pilota nebo loď. Důležité je házet položky na konkrétní zombie, tzn. že očním kontaktem určujeme, o kterého žáka se jedná. Žák, který je symbolicky zasažen, musí odejít zpět do kouta, ze kterého vyšel. Následně znovu pokračuje pomalým krojem k bojovníkovi/bojovnici. Tato hra končí, jakmile se první zombie dotkne žáka a „sežere mu mozek“.

Výsledný zombie se stane bojovníkem a celý postup je možné opakovat.

Varianty, alternativy:

- „Házené“ předměty mohou být voleny náhodně (= volné asociace).
- Je možné předem zvolit konkrétní téma (tzn. místo, kde žák bojuje proti zombíkům) a tím volbu předmětů omezit; příklady: třída, letadlo, salón, pláž.

POZNÁMKA:

3.3. Creative alphabet

Využití:

- Warm up
- Vocabulary

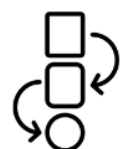
Zadání:

Na flip chart nebo tabuli vypište pod sebe všechna písmena abecedy. Postupně dochází k vyplňování – ke každému písmenu je nutné najít přiřadit jedno slovo, které na dané písmeno začíná a zapsat jej. Zápis může provádět pedagog, vybraný žák, případně žák, který daný výraz vyslovil. Žáci nejsou vyvoláváni, volně hovoří ten, koho nějaké slovo napadne. Cílem je vyplnit celou abecedu.

Vizuální příklad:

<i>A - alphabet</i>	<i>E - empty</i>
<i>B - big</i>	<i>F - five</i>
<i>C - circle</i>
<i>D - day</i>	<i>Z - zero</i>

Varianty, alternativy:

- Slova mohou být volena náhodně (= volné asociace).
- Konkrétní téma je dané předem, slova se musí vztahovat k tomuto tématu, příklady: reklama, dovolená, rodina; možné je volit i složitější témata, jako např. štěstí, láska, romantika.
- Slova lze omezit jen na vybrané slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, slovesa.
- Variantou je rozdělit třídu na dvě skupiny, které spolu soutěží, kdo vyplní tabulku dříve.
- Alternativou je pak vybrat jedno písmeno a zkusit k němu najít co nejvíce slov.

POZNÁMKA:

3.4. Apple Tree

Využití:

- Warm up
- Zájmena

Zadání:

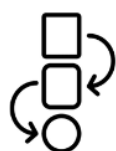
Žáci stojí v půl kruhu. První žák jde doprostřed a řekne čím nebo kým je a zároveň udělá postoj, který tuto věc (člověka nebo zvíře) charakterizuje (může uvést i celou větu, např. „jsem slunce“ nebo „jsem sluce, které svítí“). Přichází další žák a tento „obraz“ doplní o další věc, člověka nebo zvíře. Přichází třetí žák a opět obraz doplní, případně dokončí (propojí obě předchozí sochy).

Následně první žák odchází – znovu zopakuje čím je a současně vybere žáka, který odchází s ním. Žák, který zůstane, začíná další obraz – není již ovšem věcí, kterou byl, ale stává se novou a současně změní svůj postoj.

Příklady:

1. žák vstoupí do kruhu a řekne: *jsem slunce (a rukama znázorní sluneční svit)*
2. žák vstoupí do kruhu a řekne: *jsem strom (a představí postojem strom)*
3. žák vstoupí do kruhu a zkusí spojit obě slova: *jsem ovoce, které bez slunce neroste*
1. žák přestane svítit a řekne: *jsem slunce a беру si sebou ovoce, a spolu s 3. žákem odchází*
2. žák změní polohu a řekne: *jsem lovec... Následně přichází postupně další 2 žáci...*

Varianty, alternativy:

- Asociace mohou být volné (bez omezení) nebo na zadané téma.
- Obraz může tvořit i více žáků.
- Někdo z žáků může obraz popsat (on je, ona je, to je...).
- Podstatné je nechat žáky se bavit, užívat si humoru.

POZNÁMKA:

3.5. Time Bomb

Využití:

- Warm up
- Vocabulary

Potřebné vybavení:

- Něco, co umí měřit čas – bomba, která má odpočet, ale lze využít např. i stopky v mobilu.

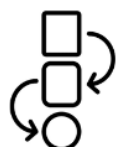
Zadání:

Cvičení vychází z jednoduché slovní hry, kdy se vymýšlí slova na poslední písmeno. Celá hra je omezena časovým limitem. Určí se pořadí, v jakém půjdou žáci za sebou, první hráč (žák nebo pedagog) „vykopává“ – řekne první slovo, další pokračuje slovem, které začíná na poslední písmeno předchozího slova.

Příklad: money – yellow – winter – room

Jakmile bomba vybuchne (vyprší časový limit), hráč, který byl na řadě (a nestihl říct žádné slovo), vypadává.

Varianty, alternativy:

- Možné opět omezit volbou tématu, nebo určit vybrané slovní druhy.

POZNÁMKA:

3.6. Circle

Využití:

- Warm up
- Vocabulary

Potřebné vybavení:

- Malý balónek na házení.

Zadání:

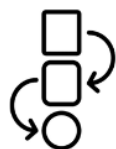
Žáci stojí v kruhu, jeden z nich má v ruce balónek a hodí ho svému spolužákovi. Současně s hodem balónku řekne nějaké slovo. Spolužák, který balónek chytí, hází někomu dalšímu a při hodu vysloví další slovo, které nějakým způsobem navazuje na slovo předchozí (asociace).

Existují dva druhy základních asociací:

- řetězová – následující slovo vychází z toho předcházejícího (jde jedno za druhým), např. *spisovatel – kniha – papír – tisk – barva – malování*,
- hvězdicová – vychází z centrálního slova (tématu), ke kterému se všechna vyřčená slova vztahují; např. *DOVOLENÁ – moře, jídlo, hotel, letadlo*.

Je důležité nehodnotit vztah jednotlivých slov, každý žák má v důsledku individuálních prožitků své vlastní asociace, které nemusí být pro ostatní spolužáky vždy zřejmé.

Varianty, alternativy:

- Bez balonku: žáci stojí v kruhu, tleskají a ve třetím úderu vždy musí vyslovit asociované slovo – začíná zvolený žák nebo pedagog, který předává slovo dalšímu žákovi formou očního kontaktu.
- Opět je možné omezit slova na určité slovní druhy.

POZNÁMKA:

3.7. Hot News

Využití:

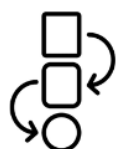
- Warm up
- Časy

Zadání:

Žáky rozdělíme do dvojic nebo trojic. Takto vytvořené skupiny mají za úkol vymyslet nějakou krátkou zprávu z domova, ze školy nebo ze světa. Zvolený žák ze skupiny ji následně odprezentuje ostatním. Fantazii se meze nekladou, zpráva může mít jakoukoliv podobu.

Varianty, alternativy:

- Asociace mohou být volné (bez omezení) nebo na zadané téma.
- Zpráva nemusí být podložena skutečnými fakty – ponechává se zcela na fantazii žáků.
- Je možné přizpůsobit probíranému gramatickému času – budoucí, minulý, předpřítomný, pasivum (např. Yeti has been seen near Hlučín! The citizens are told to board up their houses!).

POZNÁMKA:

3.8. Short Chain

Využití:

- Warm up
- Vocabulary

Zadání:

Do řady postavíme 5 židliček, na které posadíme vybrané žáky. Pedagog nebo žáci určí první a poslední slovo. Žáci musí prostřednictvím 5 slov, které na sebe navazují (asociací), propojit první a poslední slovo.

Příklad:

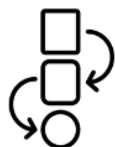
první slovo: RAKETA, poslední slovo: POMERANČ

1. žák: astronaut - 2. žák: zeměkoule - 3. žák: půda/pole - 4. žák: jídlo - 5. žák: ovoce

Varianty, alternativy:

- Slova je možné napsat na tabuli, mezi nimi nechat pět volných polí (podobně jako v šibenici), slova doplňují všichni žáci dle toho, jaké asociace je napadají:

raketa _____ pomeranč

- Počet slov je možné měnit, především u začátečníků doporučujeme začít jen se třemi žáky.
- Žáci v řadě jsou seznámeni s prvním i posledním slovem, ale zbylí žáci v lavicích znají jen první slovo. Žáci v řadě tedy jeden po druhém říkají svá slova, ale poslední slovo, ke kterému směřují jejich asociace hádají žáci sedící v lavicích.
- Žáci v řadě jsou seznámeni s prvním i posledním slovem, ale zbylí žáci v lavicích neznají ani jedno. Žáci v řadě tedy jeden po druhém říkají svá slova a žáci sedící v lavicích hádají první i poslední slovo. Snaží se tedy přijít na to, od jakého slova vedly asociace k jakému slovu.
- První i poslední slovo je zadáno jen opisem. Žáci tedy musejí sami odvodit, o jaká slova se jedná a jak mají svá slova asociovat.

POZNÁMKA:

3.9. Small Talk

Využití:

- Warm up
- Konverzace

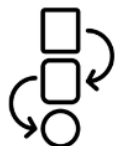
Zadání:

Žáci se postaví do dvou řad, čelem proti sobě; naproti stojící žáci utvoří dvojice pro krátké konverzace. První dvojice vykročí směrem k sobě a vede krátký dialog, jako by se (jen tak mimochodem) potkala venku na ulici, ve škole nebo ve výtahu. Téma je plně v kompetenci dané dvojice. Ze začátku pracuje jen jedna dvojice, ostatní sledují jejich konverzaci. Jakmile dohovoorí, vrací se dvojice zpět do řady a pokračuje další.

Konverzace je krátká, stačí dvě – tři věty, není třeba zacházet do podrobností nebo dlouhých vět. Cílem je naučit žáky používat jazyk v kontextu, reagovat na události, které nejsou připravené – v tomto cvičení je jakékoliv téma dovolené, nikdo není v bezpečí 😊. Drobnou výhodou má ten, kdo rozhovor začne (udává téma, otázku).

Cvičení může obsáhnout celou řadu gramatických jevů, které je žák schopný použít.

Varianty, alternativy:

- Téma může být uvedeno do nějakého prostředí (knihovna, škola, park).
- Žákům mohou být přiřazeny nějaké role – průvodce a cestující, lékař a pacient.
- Cvičení může mít formu souboje – žák, který nedokáže reagovat odchází a je nahrazen dalším žákem z jeho řady. Vítěz zůstává, nový dialog začíná nově přicházející žák.
- Můžeme omezit či určit přesný počet vět či slov, které žáci mohou použít, aby konverzace dávala smysl.
- Místo, kde se téma dialogu odehraje se losuje, dvojice účastníků vede v takovém prostředí dialog a ostatní se snaží uhádnout, v jakém prostředí by se tento dialog mohl odehrát.

Dochází vám inspirace na vztahy, slova, prostředí?

Vyzkoušejte stránku “CAN I GET A” s jednoduchým generátorem: <https://www.can-i-get-a.com> nebo <https://tim.cgmatane.qc.ca/lougen/improv-generator.html>

POZNÁMKA:

3.10. Encyclopedia

Využití:

- Vocabulary (cvičení je vhodnější pro zkušenější žáky)

Potřebné vybavení:

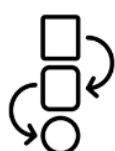
- Něco, z čeho bude možné losovat – klobouk, sáček, krabička.
- Kousky papíru na psaní.

Zadání:

Každý žák napíše na kousek papíru slovo, které neexistuje (které si právě vymyslel). Papírek přeloží a vloží do „losovacího zařízení“. Následně si každý žák vylosuje jedno slovo a v omezeném časovém limitu musí vytvořit definici tohoto slova. Následně ji přednese svým spolužákům. Opět není potřeba vytvářet složité definice – stačí suchá fakta a stručný popis. Nezapomeňte, žáci zde mají zcela neomezené možnosti, vše co řeknou je tedy pravda pravdoucí! Učíme tak žáky více si věřit, dovolte jim, aby byli tentokrát na straně pravdy oni.

Varianty, alternativy:

- Žáky je možné rozdělit do skupin po dvou – podporuje to týmovou spolupráci a vzájemnou kooperaci.
- Žáci mohou k věci dávat doplňující informace (viz cvičení “Faqs”).

POZNÁMKA:

3.11.Haggle

Využití:

- Vocabulary

Potřebné vybavení:

- Papírové kartičky, popř. kousky papíru na psaní.

Zadání:

Pedagog si před začátkem hry připraví kartičky (papírky) s podstatnými jmény (například zeměkoule, klíče, třešně). Kartičky nachystá tak, aby žáci neviděli, co je na nich napsáno.

Žáci se rozdělí do dvou skupin, každá skupina si ze svého středu zvolí zástupce, který přistoupí k pedagogovi. Tito dva žáci si u pedagoga zvolí si jednu kartičku a přečtou si, co je na ní napsáno. Nyní si musí stanovit čas, za jaký jsou schopni popsat vybrané slovo svému týmu tak, aby tým poznal, o co se jedná. Oba žáci spolu licitují, vyhrává ten, který je schopný vybrané slovo vysvětlit za kratší čas.

Příklad:

Zástupce sk. 1: „Umím to popsat za 20 vteřin!“

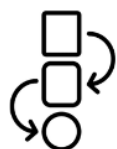
Zástupce sk. 2: „Já to zvládnou za 15 vteřin!“

Zástupce sk. 1: „Potřebuji na to 10 vteřin!“

Zástupce sk. 2: „OK, je to tvoje.“

Licitování tedy vyhrál hráč č. 1 a nyní musí svému týmu vybrané slovo popsat tak, aby ho spolužáci ve stanoveném limitu (tj. za 10 vteřin) uhádli. Nesmí přitom použít kořen slova, ani si pomáhat pantomimou. Pokud to skupina č. 1 stihne, vyhrává a získává jeden bod. Pokud to nestihne, bod připadne soupeřům. Tímto způsobem můžeme hrát, dokud se nevystřídají všichni žáci veš skupině.

Varianty, alternativy:

- Hrajeme-li hru s pokročilými žáky, je možné na kartičky napsat podstatná jména s přívlástkem – např. hořící lampa, zkažená vejce, křivá vidlička; pak je ovšem nutné počítat s vyšším časovým limitem pro hádání slov.

POZNÁMKA:

3.12. Word Pyramid

Využití:

- Vocabulary

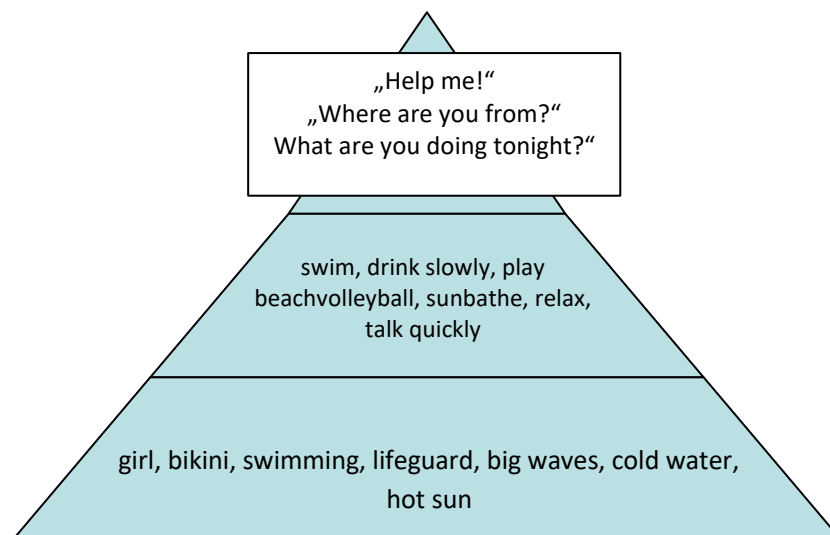
Zadání:

Na tabuli nebo flip chart nakreslíme trojúhelník, který rozdělíme na tři úrovně:

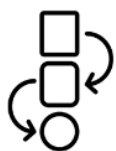
- první úroveň představují podstatná jména (případně kombinace s přídavným),
- druhou úroveň představují slovesa (případně slovesa a příslovce),
- poslední úroveň představují fráze, přímá řeč.

Stanovíme si téma a žáci pro jednotlivé úrovně hledají odpovídající slova. Žáky nevyvoláváme, volně hovoří ten, koho právě vhodné slovo napadne. Slova zapisujeme do příslušné části pyramidy – zapisovat může pedagog, případně vybraný žák nebo žák, který slovo vyslovil.

Topic: On the beach

Varianty, alternativy:

Existují i další cvičení na asociace, například:

- Napište, jak vnímáte tato slova (jakou barvu, chuť, vůni): vánek, svítání, nákup, obloha atd.
- Napište asociace k těmto slovním spojením: dobrý jako..., nudný jako..., nebezpečný jako..., měkký jako..., sladký jako..., velký jako.....

POZNÁMKA:

3.13. Roses Are Red

Využití:

- Vocabulary
- Writing

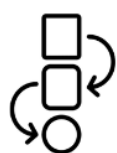

Zadání:

Žáci mají za úkol vymyslet básničku, přičemž varianty zadání úkolů mohou být tři – báseň na volné téma, předem dané téma nebo předem vybraná slovní zásoba, kterou musí v textu použít. Je vhodné, aby dílo mělo alespoň 4 verše. Báseň bude zapsána a následně přednesena ostatním spolužákům.

Varianta pro skutečné borce – při přednesu pusťte rytmický hudební podklad a žáci ať svou báseň rapují.

Varianty, alternativy:

- Změňte strukturu rýmů – ABAB, AABB, AABBA, případně dokonalý rým či AAAA.
- Zvolte rovněž gramatický čas – není vždy nutné vztahovat cvičení jen na slovní zásobu.

POZNÁMKA:

3.14. Living Picture

Využití:

- Vocabulary
- Zájmena
- Předložky
- Existenční vazba „There is/are...“

Zadání:

Na začátku cvičení je nutné určit prostředí, do kterého bude živý obraz (popisované předměty a osoby) zasazen. Podle počtu žáků pedagog určí, kolik žáků bude živý obraz popisovat a kdo bude živý obraz tvořit. Například určíme, že se dva žáci pokusí svým popisem z ostatních žáků vytvořit obraz „RODINNÁ VEČEŘE“. Pomalu ho tedy budou utvářet prostřednictvím ostatních spolužáků, které budou svým popisem navigovat (určovat umístění a roli). Jakmile je obraz hotový, žáci, kteří obraz tvoří zkusí sehrát ve svých rolích krátkou scénku. Cvičení je možné opakovat, ať se v roli tvůrců obrazu vystřídá více žáků.

Příklad:

Tomáš a Tereza mají vytvořit obraz na téma: „Family dinner“.

Tomáš na spolužáka 1 (Patrik): "Patrik, there is a chair in the middle of the picture."

Patrik jde do volného prostoru a vytvoří ze sebe židli.

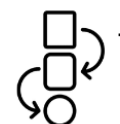
Tereza na spolužačku č.2 (Hanka): "Hanka, there is a woman sitting on the chair. She is drinking tea." Hanka znázorní, že sedí na židli a pije čaj.

Tomáš na spolužačku č. 3 (Jana): "Jana, there is a table next to the chair." Jana jde do prostoru a znázorní stůl.

Tomáš na spolužáka č. 4 (Jakub): "Jakub, there is a man standing at the table and eating bread." Jakub se tedy postaví vedle stolu a imituje, že jí chleba.

V této chvíli je obraz hotový a ti, kdo ho tvoří mohou zahrát krátkou scénku.

Varianty, alternativy:

- Po vytvoření obrazu mohou další žáci popsat, co obraz tvoří, kdo co představuje nebo např. co hlavní postavy dělaly před tím, než obraz vznikl.

POZNÁMKA:

3.15. Phone Calls – Customer Service

Využití:

- Vocabulary
- Slovní zásoba telefonních hovorů
- Polite phrases, formal and informal phone calls

Zadání:

Žáky rozdělíme na dvě skupiny. Skupiny postavíme proti sobě, žáci z každé skupiny stojí v řadě za sebou. Uprostřed je umístěný telefon. Jedna skupina představuje zákazníka, druhá skupina zákaznický servis, který se musí chovat asertivně. Žáci se střídají vždy po jedné větě. Hovoří spolu ti, kdo jsou v řadě první, po sdělení věty odchází na konec.

Příklad:

První žák ze skupiny zákazníků: "Hello, my name is XY and I would to talk to the manager." ... a odchází na konec řady.

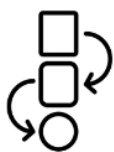
První žák ze skupiny zákaznický servis: "Hello, I am sorry, he is not here. How can I help you?" ... a odchází na konec své řady.

Druhý žák ze skupiny zákazníků pokračuje v roli: "Well, is there anyone who I can talk to about my reclaim?" ... a opět odchází na konec řady.

Druhý žák ze skupiny zákaznický servis: "Yes, let me put you through to our reclaim center." ... a rovněž odchází na konec řady.

Tímto způsobem se střídají žáci dle potřeby – dokud si obě strany mají co říci a než se vystřídají všichni žáci.

Varianty, alternativy:

- Žáci neodcházejí na konec své řady, ale na konec řady protějščí, čímž se jim mění i jejich role.
- Formální i neformální komunikace nebo slangové výrazy.
- Můžete zadat různá prostředí, situace, role.

Dochází vám inspirace na vztahy, slova, prostředí? Vyzkoušejte stránku "CAN I GET A" s jednoduchým generátorem: <https://www.can-i-get-a.com> nebo <https://tim.cgmatane.qc.ca/lougen/improv-generator.html>

POZNÁMKA:

3.16. Writing a Letter

Využití:

- Formální a neformální korespondence
- Writing
- Polite phrases
- Slovosled

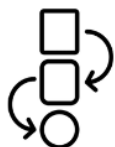
Zadání:

Úkolem žáků je napsat dopis na dané téma, který může mít:

- formální podobu – např. oficiální omluva za nedodané zboží, poděkování apod.,
- neformální podobu – např. dopis babičce z tábora.

Na začátku cvičení rozdělíme žáky do dvojic či menších skupinek, ve kterých budou pracovat. Po napsání dopisu žáci své výtvary přednesou ostatním spolužákům. Dbejme na nutné formální či neformální náležitosti zadání – pozdravy, oslovení, stažené/plné tvary, rozloučení, apod.

Varianty, alternativy:

- Žáci mohou např. zkusit napsat oslavný projev na dané téma (např. oslava vonných tyčinek, nebo oslava mrakodrapu) nebo přípitek.
- Může být zadán přesný počet vět, slov, nebo délka (např. 3 minuty).
- Každý žák ve skupině přidá jen jednu větu, určený počet slov.

POZNÁMKA:

3.17. Ask Your Youtuber

Využití:

- Slovesa
- Zápory
- Druhý kondicionál

Potřebné vybavení:

- redakční zařízení – něco, z čeho bude možné losovat – klobouk, sáček, krabička
- kousky papíru na psaní

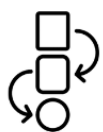
Zadání:

Cílem tohoto cvičení je vyřešit otázky související se smyslem života, velikosti vesmíru nebo najít kluka z tramvaje č. 7, co vypadá jako Justin Bieber 😊. A kdo nám k tomu pomůže? Přeci Youtuber poradna.

Žáci budou mít za úkol napsat na kousek papíru nějaký důležitý problém či otázku – ať již vlastní nebo nějakého kamaráda. Papírky vloží do „redakčního zařízení“, ze kterého pedagog nebo určený žák vybírá jednotlivé problémy a přečte je nahlas. Třída se v tu chvíli mění v poradnu, která je složená z Youtuberů, a která se snaží svým sledovatelům poskytnout jedinečnou radu, jak z tohoto problému ven.

Cvičení je ideální pro procvičení druhého kondicionálu (would a minulý čas).

Varianty, alternativy:

- Žáci mohou používat i další modální slovesa, jako MUST, HAVE TO, CAN.

POZNÁMKA:

3.18. Disagreement Relay

Využití:

- Zápor

Zadání:

Žáci mohou být rozděleni do skupinek po 6-8, nebo se může účastnit celá skupina najednou. Úkolem žáků bude postupně negovat předchozí tvrzení a opravit jej.

První žák: *"I was at home yesterday."*

Druhý žák: *"You weren't at home yesterday, you were at the cinema!"*

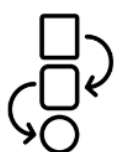
Třetí žák: *"You weren't at the cinema yesterday, you were with Tony in the park!"*

atd...

První žák by poté měl negovat tvrzení toho posledního.

Pokud je to jen trochu možné, vyvarujme se tomu, aby žáci říkali své negace po řadě, ale na přeskáčku. Narušujme stereotypy a udržujme žáky ve střehu!

Varianty, alternativy:

- Použijte záporné vztahy v různých časech.
- První tvrzení vysloví vyučující.

POZNÁMKA:

3.19. One Minute

Využití:

- Časy – minulý, přítomný, budoucí
- Vocabulary
- Speaking

Zadání:

Vybereme jednoho žáka, který se postaví do středu místnosti a zadáme mu jedno slovo – jakékoliv. Žák má jednu minutu na to, aby na toto téma hovořil jednu minutu, a to logicky a bez slovní vaty, tedy slov jako jsou např. uhm, vlastně, jako, prostě atd.

Varianty, alternativy:

- Délka projevu se může zkrátit či prodloužit.
- Můžeme slovo (podstatné jméno) obohatit o jedno či více přídavných jmen.
- Můžeme zadat jméno známé či imaginární osobnosti, kdy žák popisuje jeho život, dílo, zásluhy, apod.
- V případě, že se žák zasekne, ustane na mrtvém bodě, můžeme mu pomoci dotazováním za použití systému “yes, and...?” nebo “yes, but...” nebo jakoukoliv otázkou.

POZNÁMKA:

3.20.Back to the Studio

Využití:

- Časy – minulý, přítomný, budoucí

Potřebné vybavení:

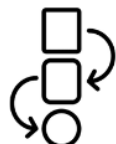
- obrázky (nebo alespoň možnost projekce obrázku v učebně)

Zadání:

Každý žák dostane obrázek a musí k němu vymyslet krátkou zprávu, kterou přednese svým spolužákům, jako by byl reportér. Následně se rozloučí a odevzdá slovo zpět do studia („...and now back to the studio!“). V tuto chvíli přichází další žák se svou zprávou.

Varianty, alternativy:

- Připravit si krátké zprávy (např. server <https://www.newsinlevels.com>), které si žáci přečtou a následně se je snaží spolužákům převyprávět. Nejde o to zopakovat slovo od slova, ale říct smysl zprávy. Cvičení mimo jiné učí žáky pracovat s cizojazyčným textem a chápat význam textu.
- Žák může vymyslet příběh k obrázku – co se stalo potom nebo před situací, která je na obrázku.
- Další možností je vytvořit celé studio – zprávař, rosnička a sporták. Nejprve začne zprávař krátkou zprávou z domova nebo ze zahraničí, poté odevzdá slovo rosničce, která předpoví počasí a nakonec uvede sporták krátkou informaci ze sportu. Jakmile reportéři dokončí svou práci, vyberou za sebe náhradu z ostatních žáků a tímto způsobem se může vystřídat celá třída.
- Žák popíše zprávu a vybere několik spolužáků, aby tuto zprávu přehrálo – ve vyšším levelu pak je možné vytvořit jednoduchý živý GIF.

POZNÁMKA:

3.21. Story Telling – Cylinder Position

Využití:

- Časy – zejména minulý čas

Zadání:

Jedná se o cvičení zaměřené na tvorbu příběhů, kdy se žáci se ve vyprávění střídají, například po jedné větě. Nestřídají se ovšem po řadě, ani nejsou vyvoláváni náhodně. Stojí v kruhu, čelem ke třídě (nikoliv dovnitř kruhu) a připomínají tak bubínek revolveru. Prvního žáka určí pedagog, ten následně poví svou větu. Poté vyučující určí pokračovatele tím, že uvede o kolik nábojů a v jakém směru se „bubínek“ (= vyprávění) posune.

Příklad:

Žák 1: „There was a lonely man called Jack.“

Učitel: “Two to the left!”

Vyprávění se posune o dva žáky doleva.

Nový žák (druhý vlevo) pokračuje: “He was lonely because he was very rude to everyone.”

Učitel: “Four to the right“

A bubínek (= vyprávění) se opět posouvá o 4 doprava.... A tak se pokračuje dále.

Varianty, alternativy:

- Na začátek je vhodné použít příběh, který všichni znají, třeba Červená Karkulka.
- Příběh může mít zadané téma nebo žánr (např. krimi, milostný příběh).
- K zadání mohou být stanoveny další podmínky – např. v určitém čase.
- Učitel neurčí přesný posun, ale žáci se po vyslovení věty všichni pomalu posouvají v předem určeném směru a učitel jen v určité chvíli řekne stop, což bude signál pro žáka, který stojí vepředu, aby pokračoval v příběhu. Takto učitel dokáže zajistit, že se na každého dostane.
- Pro menší děti doporučujeme na zem umístit značky, aby se z rotace v pozici nestala noční můra.
- Kdo mluví, může přidat do příběhu kolik vět chce.

POZNÁMKA:

3.22. Gang Battle

Využití:

- Časy – minulý, budoucí, přítomný

Zadání:

Třída se rozdělí na dvě skupiny/gangy. Skupiny se postaví proti sobě, můžeme mezi ně umístit na hromadu např. židle a vytvořit prostředí ulice, kde se gangy setkají a "hecují se".

Gangy mají za úlohu "machrovat" – tedy sdělovat soupeřům, co nejčastěji dělají (popř. udělaly nebo budou dělat). Postup je takový, že nejprve jeden člen gangu udělá krok dopředu a vykřikne cool aktivitu, která má soupeře ochromit. Jeho kamarádi z gangu následně tuto věc zopakují skupinově. Potom se totéž děje na druhé straně barikády, u druhého gangu. Skupiny se postupně střídají, dokud se nevystřídají všichni žáci ve skupině.

Vhodné je podporovat žáky, aby se nebáli u toho trochu vybláznit – dělat gesta, postoje drsného gangu, hecovat se.

Příklad: *1. gang Opravářů praček versus 2. gang lťáků*

Začíná gang opravářů praček

První žák s nápadem:

Bez nás budete všichni smrdět!!

Opakuje jeho gang

Jooo, bez nás budete všichni smrdět!!!!

Druhý gang

První žák s nápadem:

Bez nás vás na internetu nikdo nenajde!!

Opakuje jeho gang

Jooo, bez nás vás na internetu nikdo nenajde!!!!!!!

První gang

Další žák s nápadem:

My jsme machři, co vyřeší vše na místě!!

Opakuje jeho gang

Jooo, my jsme machři, co vyřeší vše na místě!!!!!!!

POZNÁMKA:

3.23. What Happened

Využití:

- Časy – kombinace minulého průběhového a prostého času

Zadání:

Cvičení probíhá ve dvojicích. Jeden žák začne pantomimou předvádět nějakou jednoduchou činnost (důležité je předvádět takovou činnost, kterou je možné anglicky popsat – domácí práce, aktivity apod.). Druhý žák se připojí a vstoupí do děje s nějakou jednorázovou činností.

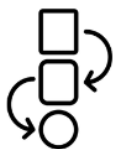
Ostatní žáci se snaží situaci popsat a uvedou, co který žák dělal. Následně dochází k výměně dvojic.

Příklad:

Žák 1 pantomimou naznačuje, že umývá nádobí. Po krátké chvíli vstoupí do děje žák 2 a představuje, jako by klepal na dveře.

Ostatní žáci: "Karel was washing the dishes when Milan knocked on the door!"

Varianty, alternativy:

- Můžeme takto ukazovat dva navazující děje v minulosti (ať již prostý čas, nebo souvislé děje průběhové).
- Je možné zapojit více žáků a odehrát krátkou scénku.
- Můžeme použít videa z YouTube, TikToku, apod.

POZNÁMKA:

3.24. Stop, Change It, Describe It

Využití:

- Časy – přítomný, minulý
- Zápor

Zadání:

Jeden žák začne popisovat svůj den – popíše, co dělá (nebo udělal), když se vzbudí a jaké činnosti následují. Ostatní žáci mohou vyprávění přerušit tím, že spolužáka stopnou a žádají, aby svůj popis změnil, nebo blíže popsal (slovy: „Stop, change it!“ „Stop, describe it!“ nebo „No, you don't (didn't), change it!“). Žák, který vypravuje, tak musí svůj příběh změnit nebo se věnovat detailnímu popisu situace, prostředí nebo osob. Po určité chvíli je možné žáka, který vypráví, vyměnit (předat vyprávěcí štafetu jinému žákovi).

Pokud počet žáků velký, můžeme je rozdělit do více skupin.

Příklad:

Žák 1: *"I wake up at half past six, I wash my teeth and eat my breakfast."*

Ostatní: *"Stop, describe your breakfast!"*

Žák 1: *"I usually have cereals with milk and tea."*

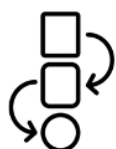
Ostatní: *"No, you do not, change it!"*

Žák 1: *"Alright, I usually have rolls with nutella."*

Ostatní: *"Ok, that 's more likely! Continue. "*

Žák 1: *"Then I put on my clothes and leave the house."*

Varianty, alternativy:

- Může být předem stanovené téma vyprávění – rodinná oslava, Vánoce, tábor.
- Vyprávění tak může dobře sloužit na procvičování i minulého času, nebo budoucího času (plány na víkend, prázdniny, co budu dělat za 5 let).

POZNÁMKA:

3.25. What Are you Doing?

Využití:

- Časy – zejména přítomný průběhový

Zadání:

Žáci se postaví do kruhu. Určíme prvního žáka, který se zeptá osoby po své levici na to, co právě dělá. Dotázaná osoba musí předvést nějakou aktivitu, AVŠAK říká, že dělá něco zcela jiného. Ostatní sborově zvolají, že toto tedy rozhodně nedělá a opraví spolužáka. Ten, kdo aktivitu ukazoval se dále ptá další osoby, která stojí po jeho levici.

Příklad:

Martina: "Pavel, what are you doing?"

Pavel ukazující, jak plave: "I am singing!"

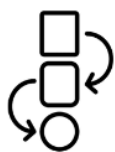
Ostatní: "No, you are not singing, you are swimming!"

Pavel: "Honza, what are you doing?"

Honza ukazující, jak šlape na kole: "I am sleeping!"

Ostatní: "No, you are not sleeping, you are riding a bike!"

Varianty, alternativy:

- Opravovat nemusí ostatní, ale jen na každé kolo zvolený dobrovolník.
- Opravovat bude osoba, stojící po levé ruce od osoby ukazující činnost.
- Následující osoba dělá to, co předchozí osoba řekla, že dělá. (Pavel ukazoval, že plave, ale říkal, že zpívá. Honza by proto měl dělat, jako by zpíval a u toho řekne, že spí. Následující osoba by tak měla ukázat, jak spí, ale říct např., že čte knihu, atd.).

POZNÁMKA:

3.26.Counting to Twenty

Využití:

- Číslovky

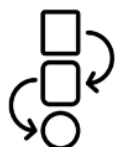

Zadání:

Cílem tohoto cvičení je napočítat do 20. Žáci se neorganizovaně pohybují po třídě tak, aby na sebe neviděli (aby neudržovali oční kontakt) a postupně nahlas vyslovují číslovky tak, jak jdou za sebou. Číslovku nahlas vysloví kdokoliv chce, žádný žák však nesmí vyslovit dvě číslovky za sebou. Další podmínkou je, že stejnou číslovku nesmí ve stejný okamžik vyslovit dva žáci současně. V takovém případě se začíná znovu od jedničky.

Hra končí, pokud se podaří napočítat do 20, nebo pokud trvá už příliš dlouho 😊. Pokud se dílo podaří, nezapomeňte to pořádně oslavit!

Varianty, alternativy:

- Místo číslovek je možné použít abecedu, názvy měsíců nebo dní v týdnu.
- Řady můžou zkusit říkat žáci pozadu. Good luck s abecedou!
- Řady můžou být narušeny – můžou říkat jen sudá či lichá čísla, každé druhé písmeno mohou přeskočit, apod. Narušte stereotypy!
- Zkuste cvičení v kruhu s očním kontaktem!

POZNÁMKA:

3.27.Snowball

Využití:

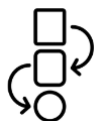
- Zájmena

Zadání:

Je vhodné, aby byli žáci rozděleni na menší skupinky, přibližně po 5-6. Žákům přichystáme nějaký úkol, například přípravu oslavy. Každý ve své skupince bude mít za úkol něco na oslavu připravit či donést. První žák řekne svou činnost a druhý přidá tu svou a zároveň zopakuje tu, kterou má udělat ten první. Třetí přidá také svou a zopakuje, co udělají první dva. Postupně tak každý přidává svůj díl a opakuje vše, co udělají ostatní. První žák, jelikož to má vždy nejlehčí, by mohl zopakovat poté vše na závěr.

Varianty, alternativy:

- Nechte všechny žáky, ať vytvoří jednu obrovskou skupinu.

POZNÁMKA:

3.28.My Room

Využití:

- Předložky
- Existenční vazby

Potřebné vybavení:

- Flipchart nebo tabule

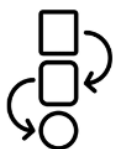
Zadání:

Vybraný žák si má představit svůj pokoj, který se snaží popsat svým spolužákům. Další žák je u tabule a snaží se pokoj nakreslit dle pokynů žáka č. 1.

Příklad:

Žák 1: „There is a window opposite the door. There is a table on the right from the door. There is a map above the table.“

Varianty, alternativy:

- Pokud chceme vyprávění více rozšířit, je možné doplnit vztah k věcem, které popisujeme (např. *„I got the map from my father for my 10th birthday.“*).
- Popisujte nějaký obrázek nebo výjev.
- Popisovaný obraz mohou kreslit všichni žáci najednou a poté své výtvary porovnat.

POZNÁMKA:

3.29. On the Left, On the Right

Využití:

- Předložky

Zadání:

Základní cvičení je určené na procvičení předložek: „*on the left, on the right, in, under, between, in the middle, on.*“

Žáci stojí v kruhu, každý postupně vysloví nějakou předložku, kterou současně neverbálně znázorní. Postup je následovný:

Předložka	Znázornění	Postup
On the left	Žák pravou rukou 2x naznačí setření smítka z levého ramene	Pokračuje žák, který je vlevo
On the right	Žák levou rukou 2x naznačí setření smítka z pravého ramene	Pokračuje žák, který je vpravo – tyto předložky mohou v průběhu hry měnit směr
Under	Žák vytvoří nad hlavou dlaněmi stříšku	Předložka nemění směr, přeskakuje ovšem žáka, který byl na řadě a pokračuje až žák za ním
Between	Žák se chytí za uši	Pokračuje stejný směr, předložka nemá vliv na pořadí žáků
In the middle	Žák ukáže prstem doprostřed kruhu	Všichni žáci vykročí jednou nohou do středu kruhu, 3x tleskají rukama (dle slabik) a sborově volají „in the middle“
On	Žák ukáže prstem jedné ruky na otevřenou dlaň druhé ruky	Pokračuje stejný směr, předložka nemá vliv na pořadí žáků
In	Schování prstu jedné ruky do dlaně druhé	Předložka jednoduše mění směr

V první fázi doporučujeme začít zlehka – vyzkoušet nejprve směr vpravo (celý kruh), poté vlevo (celý kruh), pak střídát směry a následně postupně doplňovat další předložky. Cvičení tak získává na dynamice, zvyšují se nároky na pozornost, dochází k automatizaci.

POZNÁMKA:

3.30. Conditional Chain

Využití:

- Kondicionály

Zadání:

V průběhu cvičení se žáci střídají jeden po druhém. První žák vysloví větu v prvním kondicionálu: „*If I win a million, I will travel the world.*“ Další žák naváže – použije druhou část věty jako základ a přidá své ukončení: „*If I travel the world, I will visit the North Pole.*“ Tímto způsobem se postupně vystřídají všichni žáci.

Doporučujeme nevykonávat cvičení v řadě, ale náhodně – a to tak, že žák, který hovoří osloví dalšího žáka jménem a určí tak, kdo bude pokračovat. Nicméně i možnost postupného dokončování vět je možný – v tomto cvičení jde především o rychlé reakce.

Varianty, alternativy:

- Stejným způsobem je možné pracovat za použití dalších kondicionálů.

POZNÁMKA:

3.31.Simon Says

Využití:

- Imperativ

Zadání:

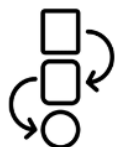
Na začátku určí pedagog, kdo bude v prvním kole Simon. Tento žák si stoupne čelem před ostatní hráče a hru započne slovy „Simon říká...“ Například: „Simon říká: sáhněte si na nos“ a předvede pohyb. Ostatní hráči musí v tomto případě pohyb správně zopakovat.

Simon může ostatní hráče úmyslně plést, například tím, že:

- příkaz neuvede slovy „Simon říká...“ - v tom případě nikdo z hráčů nesmí Simonův pohyb zopakovat.

Každý žák, který příkaz vykoná špatně, jde z kola ven. Poslední úspěšný žák následně převezme roli Simona.

Varianty, alternativy:

- Příkaz doplní žák jiným pohybem – tedy správně uvede příkaz větou „Simon říká: sáhněte si na nos“, ale zvedne přitom pravou nohu, ostatní hráči musí pouze sáhnout na nos, nesmí zopakovat pohyb nohou.
- Je možné používat pomůcky nebo zapojit barvy z oblečení.

POZNÁMKA:

3.32. The Manager

Využití:

- Vocabulary
- Imperativ

Zadání:

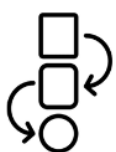
Jeden dobrovolník dostane od ostatních zadané téma nebo situaci. Jeho úkolem poté bude zadávat ostatním jednotlivé úkoly, které s tématem či situací souvisejí. Zadává do té doby, dokud mu síly stačí. V případě, že u něj nastane prodleva, je vystřídán dalším dobrovolníkem, nebo za sebe vybere náhradu.

Příklad:

Kamil dostal zadání “*Housing*”.

Kamil ukazujíc na jednotlivé žáky: “*Clean the bath tub.*”, “*Cook lunch for the family.*”, “*Dust the shelves.*”, “*Tidy your room.*”, *eeehm, ...* Stop, a Kamil je vystřídán dalším žákem.

Varianty, alternativy:

- Můžete těžit jedno téma co nejdéle, proto jej ani po vystřídání žáků neměňte.
- S každým střídáním žáků dochází ke střídání tématu.

POZNÁMKA:

3.33.Genres

Využití:

- Písemný projev

Potřebné vybavení: Tužka a papír

Zadání:

Žáci jsou rozděleni do skupin a dostanou nějaké téma, o kterém budou muset napsat krátkou povídku. Každá skupina však dostane jiný literární žánr (román, horor, sci-fi, humoristická povídka).

Místo stanoveného tématu může být žákům zadána nějaká věta, nebo slova, která musí použít. Možné příklady:

Věřil jsem mu a on mě zradil.

Hra o moc.

Ve víru nedorozumění.

Láska a jiné strasti.

Štěstí v neštěstí.

Život jako na laně.

Je vhodné žákům předem vysvětlit základní prvky žánrů:

Historický román – vznešená řeč, historické předměty (koně, kočár, meč, hrad), návaznost na historické události, hodnoty jako čest, oddanost, úcta.

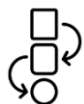
Horor – popis hrůzostrašné atmosféry, gradování napětí, temno.

Povídka – jednoduchá forma vyprávění, statické charaktery reprezentující dobro a zlo, využití fantazie; v případě humorné povídky – nečekané souvislosti, překvapivé závěry, vtipný popis situace.

Román – důraz na emoce, vnitřní prožitky, láska a konflikty, citově vypjaté situace.

Sci-fi – velké využívání fantazie, netradiční konflikty (člověk x robot), zapojení různých technických vymožeností a budoucích zařízení.

Varianty, alternativy:

- zadejte všem skupinkám stejný příběh, ale v různém žánru.

POZNÁMKA:

3.34. Why?

Využití:

- Tvorba otázek, vět
- Vocabulary
- Konverzace

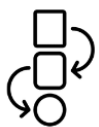
Zadání:

Všichni žáci sedí v kruhu, jeden hráč sedí uprostřed. Kdokoliv z žáků začne tím, že řekne oznamovací větu. Žák, který sedí ve středu se zeptá „Proč ...a doplní celou otázkou?“ Odpovídá žák, který sedí po pravici žáka, který začal. Následuje opět otázka „Proč...a celá otázka?“, na kterou odpovídá další žák v pořadí. Pokud někdo dlouho váhá s odpovědí, nebo odpoví tak, že se není možné zeptat proč, střídá žáka ve středu kruhu.

Příklad:

1. žák: *Dnes jsem měl k snídani koblíhy.*
Žák ve středu: *Proč jsi měl k snídani koblíhy?*
 3. hráč: *Protože mám rád sladké.*
Žák ve středu: *Proč máš rád sladké?*
 4. hráč: *Sladké mi dává energii na celý den.*
Žák ve středu: *Proč ti dává energii na celý den?*
 5. hráč: *Protože potřebuji energii na podávání dobrých výkonů.*
- Atd.....

Varianty, alternativy:

- Otázku „Proč...?“ položí rovnou žák, který řekl oznamovací větu – položí ji svému spolužákovi po pravici, který na ni dále odpovídá.

POZNÁMKA:

3.35.Faqs

Využití:

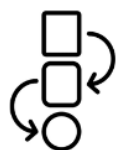
- Tvorba otázek

Zadání:

Žáci na kousek papíru napíší reálný či imaginární produkt/výrobek. Lístky poté vloží do klobouku či na hromádku. Vyučující postupně vytahuje jeden lístek za druhým a žáci se snaží vytvořit často kladené otázky na daný produkt/výrobek podobně, jako tomu bývá na webových stránkách. Například: <https://www.iphonefaq.org/faq>

Varianty, alternativy:

- Žáci mohou mít dva papírky, kdy na jeden napíší podstatné jméno a na druhý přídavné jméno. Ty poté vloží do dvou různých klobouků nebo na dvě různé hromádky. Vyučující náhodně vytáhne nejdříve přídavné jméno a k němu náhodně podstatné jméno, čímž vznikne náhodná (a často zábavná) kombinace.

POZNÁMKA:

3.36.Club of Lords

Využití:

- Časy

Zadání:

Žáci sedí ve skupinách po 3-5. Jeden se před druhým vychloubá. Mohou postupovat po kruhu nebo nahodile, jak koho něco napadne.

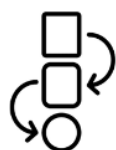
Příklad:

Lord 1: I have travelled the world three times!

Lord 2: I have met Dalai Lama!

Lord 3: I have seen Bigfoot!

Varianty, alternativy:

- předpřítomný čas
- minulý prostý, průběhový
- přítomné časy
- budoucí časy

POZNÁMKA:

4. Zkušenosti s využitím metody Improlingua v praxi

Připravená cvičení byla v průběhu realizace projektu ověřena v praxi, a to pedagogy v ČR, na Slovensku a v Polsku, současně na obou stupních základních škol a na střední škole. Výuka byla realizovaná ve II. pololetí školního roku 2021/2022 a v I. pololetí školního roku 2022/2023. Následně byla od žáků a pedagogů získána zpětná vazba, a to v podobě dotazníků a strukturovaných rozhovorů. Vzor dotazníku a otázky ke strukturovanému rozhovoru jsou uvedeny v příloze. Cílem bylo zjistit postoje žáků k této formě výuky, přínosy jednotlivých cvičení a účinnost inovativních technik.

K době přípravy této metodiky byly zpracovány výstupy z prvního sběru dat a o jejich výsledky bychom se s Vámi rádi podělili.

Dotazníkové šetření

Zpětnou vazbu z dotazníků jsme získali od 95 žáků z České republiky a Polska. V případě Slovenska byla s ohledem na nízký věk žáků získávána zpětná vazba především formou rozhovorů – slovenský partner zapojil do výuky žáky z I. stupně, pro které byla (s ohledem na nedostatečné kompetence práce s psaným textem) tato forma interakce vhodnější.

Hodnocení mezi Českou republikou a Polskem vykazovalo rozdíly. Zatímco v ČR byla zpětná vazba výrazně pozitivní, u polských žáků se objevilo negativní hodnocení. Netýkalo se primárně jednotlivých technik, spíše atmosféry ve třídě. Důvodem je patrně skutečnost, že jazyková třída nebyla kohezní. Skládala ze dvou různých (nekooperujících) ročníků, což působilo negativně na dynamiku skupiny. V odpovědích se tak často objevovala informace, že žáci 8. třídy by se měli zklidnit, že jsou nepříjemní a rušiví apod. I ze samotného způsobu vyplnění dotazníků bylo možné žáky rozdělit do dvou skupin. Z formulářů je zřejmé, že cca polovina žáků přistoupila k poskytnutí zpětné vazby velmi kreativně a nebrala ji příliš vážně. Formuláře obsahují velmi málo odpovědí (o to více obrázků) a průměrné hodnocení k otázce “Jak se ti celkově líbil nový způsob výuky angličtiny?” je 3,1. U otázek, zda byla výuka veselá a účastníci se při ní bavili, se častěji objevovala odpověď „ne“. Nicméně s výjimkou jedné odpovědi neměli žáci pocit trapnosti a pouze jeden žák označil, že se při této výuce necítil dobře.

Druhá polská skupina žáků, která se v rámci zpětné vazby vyjadřovala více k tématu, hodnotila tuto otázku průměrnou známkou 2, častěji zde ovšem byla zmiňována negativní zkušenost s některými spolužáky (zejména ve vazbě na otázku “lépe jsem se soustředil”). Všichni

respondenti v této skupině současně uvedli, že výuka byla veselá a žáci se při ní bavili, necítili se trapně ani nepříjemně.

Zpětná vazba žáků z České republiky vyzněla mnohem pozitivněji. Hodnocení otázky “Jak se ti celkově líbil nový způsob výuky angličtiny” obdrželo průměrnou známku 1,2.

Jak se ti celkově líbil nový způsob výuky angličtiny?

 1 2 3 4 5

Žáci hodnotili tuto otázku na škále odpovídající hodnocení ve škole (1= nejlepší, 5= nejhorší). Nutno podotknout, že v jednom případě bylo uděleno hodnocení 5, ovšem následné slovní hodnocení bylo velmi kladné. Je tedy ke zvážení, zda se nejednalo o chybu.

Ve druhé otázce “Jaká byla atmosféra ve výuce, jak ses cítil?” označili všichni žáci atmosféru ve škole jako veselou, s tím, že se u výuky bavili. Pouze 6 žáků označilo aktivity jako trapné (všichni tito respondenti ovšem současně hodnotili aktivity kladně – průměrná hodnota odpovědí na otázku, jak se ti celkově líbil nový způsob výuky angličtiny = 1,5). Jednalo se o žáky vyšších ročníků, ve věku cca 15 let.

Jaká byla atmosféra ve výuce, jak ses cítil?

Bylo to veselé	Ano ☐	Ne ☐
Moc jsme se u toho bavili	Ano ☐	Ne ☐
Bylo to trapné	Ano ☐	Ne ☐
Necítil jsem se dobře	Ano ☐	Ne ☐
Jinak, zkus prosím popsat jak:	

Další otázky byly zaměřené na to, které aktivity se žákům líbily a které nikoliv. K nejoblíbenějším aktivitám patřily:

- Living picture
- Hot news
- Small talk
- Club of lord
- Encyklopedie

- Roses are red
- Ask your youtuber

Naopak mezi nejméně oblíbenými označili žáci:

- Roses are red (jedná se o cvičení, které evidentně u žáků vzbuzuje ambivalentní pocity)
- Writing a letter, kterou žáci občas označili jako nudnou
- Zombies, u které se častěji objevoval důvod trapnosti a pocitu diskomfortu

Osm žáků dokonce přímo vyjádřilo, že je bavily všechny aktivity.

V otázce číslo 6 “Jak bys hodnotil výuku oproti klasickým hodinám?” měli žáci možnost odpovídat formou předpřipravených uzavřených otázek, současně jim byl dán i prostor k vyjádření vlastního názoru. Nejčastěji uváděnými přínosy byla: komunikace, kreativita, volnost a týmová spolupráce.

Jak bys hodnotil výuku oproti klasickým hodinám		
Ve výuce jsem se dostal častěji ke slovu	Ano ☐	Ne ☐
Angličtinu jsem využíval aktivněji	Ano ☐	Ne ☐
Více jsem se zapojil do výuky	Ano ☐	Ne ☐
Se spolužáky jsme více komunikovali	Ano ☐	Ne ☐
Lépe jsem se soustředil	Ano ☐	Ne ☐
Hodina mne více bavila	Ano ☐	Ne ☐
Hodina se mi více líbila	Ano ☐	Ne ☐
Hodina mi rychleji utekla	Ano ☐	Ne ☐
Celkově bych tuto výuku hodnotil/a pozitivně	Ano ☐	Ne ☐
Na hodinu angličtiny se více těším	Ano ☐	Ne ☐
Díky cvičením lépe chápu probíranou látku	Ano ☐	Ne ☐

Téměř 54 % respondentů odpovědělo na všechny otázky kladně. Odpověď NE se častěji objevovala u výroků “Lépe jsem se soustředil” a “Díky cvičení lépe chápu probíranou látku” (22 %), a “Ve výuce jsem se dostal častěji ke slovu” (19,5 %). U ostatních odpovědí se odpověď NE objevovala jen v řádu jednotek.

A jak vnímají žáci změny ve vztahu k angličtině? Pouze 3 žáci uvedli, že u sebe ve vztahu k angličtině (jako jazyku) nevnímají žádné změny. Tuto odpověď ovšem doplnili informací, že se změnil jejich vztah k výuce (kladně), že výuka obohatila hodinu, vytvořila dobrou náladu, slovní zásobu se naučili aktivním používáním a nemuseli se učit doma. Pouze jedna respondentka uvedla, že hodina byla sice zábavná, ale na úkor času, který mohli strávit ve škole výukou. Mezi nejčastější doporučení patřily návrhy rozšířit výuku i do ostatních předmětů, pokračovat ve vzdělávání tímto způsobem, objevil se i požadavek na rozšíření slovní zásoby tak, aby se slovíčka tolik neopakovala.

Vrátím-li se zpět k polskému šetření, zde byl nejčastěji uváděn jako přínos kreativní přístup, volný výběr témat; u negativních odpovědí se objevila i nuda. Pouze v jednom případě respondentka připomínkovala, že se cítila nekomfortně, protože nemá ráda vystupování před lidmi a situace, kdy se jí někdo směje. A nejzajímavější odpověď ke změnám k přístupu v AJ?

“Naučil/a jsem se smát svým chybám”.

Výstupy ze strukturovaných rozhovorů

V rámci strukturovaných rozhovorů jsme se snažili najít odpovědi na otázky, nakolik připravená metoda vede k očekávaným výstupům, konkrétně:

- zlepšení mluveného projevu v AJ, tedy že se žáci zbaví ostychu, naučí se nebát komunikovat v cizím jazyce a pohotově reagovat na nenadálé situace;
- aktivizaci žáků – vnímání výuky, motivaci a aktivní zapojení do výuky, udržení pozornosti;
- zlepšení celkového klimatu ve třídě;
- zlepšení klíčových kompetencí:
 - o komunikačních kompetencí: rozvoj pozitivní komunikace, odstranění obav z prezentace, podpora aktivního naslouchání a vnímání informací, jejich zpracování,
 - o sociálně-personálních kompetencí: schopnost přijímat podněty z okolí, aktivně naslouchat, rozvoj týmovosti a vzájemné interakce, pozitivní tvůrčí atmosféry mezi žáky, schopnost přirozeně (nenásilně) zapojit silné i slabší jedince, odstranit obavy z chyb a neúspěchů, posilovat důvěru v sebe sama,
 - o kompetencí k řešení problémů: rozvoj dovednosti pružně reagovat, být samostatný a iniciativní, zlepšit schopnost zvládat nezvyklé situace, posílit schopnost vnímat souvislosti, učit se ptát.

A není asi lepšího hodnocení, než uvést ke každé z této oblasti přímé vyjádření žáků. Níže ho tedy nabízíme:

1. Zlepšení mluveného projevu v AJ, tedy že se žáci zbaví ostychu, naučí se nebát komunikovat v cizím jazyce a pohotově reagovat na nenadálé situace

“Přestal jsem se bát hodin AJ, a hlavně jsem se přestal bát projevovat. Více jsme začali spolu komunikovat a celkově nás to sblížilo. Bylo to příjemnější, než normální výuka.”

“Rozmluvilo mě to, angličtinu používám i v obyčejných konverzacích.”

“Méně se bojím komunikovat a na hodiny AJ se více těším.”

“Začala jsem být více aktivní a nebojím se tolik mluvit a nemám strach z toho, že udělám chybu.”

Současně uvádíme i příklady ne zcela pozitivních odpovědí:

“Chviléma to bylo trapné, na začátku jsem se moc dobře necítila. Ale potom už jsme se společně smáli a bylo to uvolněnější.”

“Pořád máme introverty, kteří se mohou stydět se ukázat.”

2. Aktivizace žáků – vnímání výuky, motivaci a aktivní zapojení do výuky, udržení pozornosti

“Je to dobrý způsob výuky, protože si z hodin odnesu více poznatků, než z obyčejného výkladu učitele – výuka probíhá zábavnou a zároveň naučnou formou.”

“Lépe si pamatuji slovíčka a víc mluvím.”

“...větší zapojení do hodiny, hodina byla zábavná a uvolněná, slovíčka se dala snadno zapamatovat.”

“Z hodin jsem si odnášel více znalostí. V hodinách jsem se více zapojil, přišlo mi, že nás hry nutily více přemýšlet a v hodinách jsme více mluvili.”

“...naučení slovní zásoby formou praxe, nemusela jsem se ji učit doma.”

“V hodinách byla větší zábava, doma jsem se už nemusela připravovat.”

“Lepší než v normálních hodinách... méně nudy a více jsme pracovali v týmu.”

“Cítil jsem se skvěle, nikdo neměl problém pracovat a všichni se zapojili.”

A opět doplnění o negativní výroky:

“Výuka se mi líbila, ale chyběla mi i nějaká gramatika.”

“Hry bych možná vynechal a více se zaměřil na odbornou výuku (čtení, psaní, cvičení).”

“Někdy se nudím a nevidím smysl a význam her. Někdy trvají hry příliš dlouho a zaberou většinu hodiny.”

3. Zlepšení celkového klimatu ve třídě

“Nutí nás to spolupracovat a být aktivní.”

“Atmosféra ve výuce byla celkově příjemná, cítila jsem se komfortně, nestyděla jsem se před ostatními mluvit.”

“V naší skupině vždy panuje uvolněná atmosféra, nikdo nikoho neodsuzuje, nebojíme se mluvit a udělat chybu.”

“Líbilo se mi že jsem mohla pracovat ve skupině se spolužáky, se kterými se normálně nebavím.”

“Dle mého nám to pomohlo cítit se líp s ostatními.”

“Hodně jsme se smáli, všichni se zapojovali, měli jsme možnost mluvit.”

“Konverzovala jsem se spolužáky, se kterými bych normálně nemluvila.”

“Jelikož jsem v 1. ročníku, tak hry a cvičení mne více sblížily se zbytkem kolektivu a naučili jsme se spolupracovat.”

“Rozhodně jsme se více sblížili.”

4. Zlepšení klíčových kompetencí

Tato skutečnost je mj. součástí již výše uvedených odpovědí. Ukazuje, že žáci si zlepšili nejen komunikační dovednosti, ale i sociálně-personální kompetence. Z dalších odpovědí je možné uvést tyto příklady:

“Některá cvičení nejsou vhodná pro SS, ale jiná velmi pomůžou, hlavně těm, kterým angličtina moc nejde.”

“Odpadl u mě velký stres z chyb.”

“Myslím, že jsme se celkově zlepšili v angličtině a dokážeme se i na něčem spolu domluvit.”

“Všichni se zapojili do hodiny, dokážeme si navzájem poradit a pomoci si,”

A jeden hezký příklad na závěr:

“Začínám chápat, že člověk se chybami učí.”

5. Pár slov o autorech

5.1 Divadlo improvizace ODVAZ z.s.

Divadlo improvizace ODVAZ z. s. má již více než desetiletou tradici. Formálně bylo zaevidováno jako občanské sdružení až v roce 2009, nicméně historie této společnosti a jejích aktivit se píše mnohem déle (viz www.odvaz.eu). Od doby svého vzniku se zabývá zejména uměleckou a vzdělávací činností. A dlouhodobou snahou je zapojovat dramaticko-improvizační prvky do všech forem vzdělávání, a to jak při vzdělávání dětí, tak dospělých.

Tyto snahy jsou postaveny na dlouholeté zkušenosti, že zapojení improvizčních prvků do výuky přináší řadu pozitivních dopadů – ať již přímých (rychlejší a efektivnější osvojení vyučované oblasti), tak nepřímých (rozvoj otevřené komunikace, vzájemné interakce tvořivého myšlení a kreativity). Současně zaručuje aktivní zapojení všech zúčastněných a má tak své místo i v oblasti inkluze; pracuje s citlivým začleňováním slabších žáků, ovšem i jim zaručuje prožitek úspěchu.

Cílem této organizace je:

1) obohacovat kulturní prostředí společnosti, především v oblastech:

- osobního rozvoje v uměleckých oblastech,
- udržování a rozvíjení kulturních tradic a směřování ke kulturním hodnotám,
- tvorby interaktivních a multimediálních projektů.

2) obohacení edukačního prostředí společnosti, především v oblastech:

- školního a mimoškolního vzdělávání dětí a mládeže,
- celoživotního vzdělávání dospělých, včetně profesního a osobnostního rozvoje,
- integrace sociálně a zdravotně znevýhodněných spoluobčanů do společnosti,
- organizace a realizace národních a mezinárodních kulturních a edukačních projektů,
- snaha o kvalitativní proměnu kultury edukační reality vzdělávacích zařízení a institucí a přijetí a pochopení těchto změn laickou veřejností.

Naši členové mají dlouholetou zkušenost ve všech oblastech a úrovních vzdělávání, a to jak ve státním, tak soukromém sektoru – věnují se práci s dětmi a mládeží, rozvojové a vzdělávací činnosti pedagogů, ale i zaměstnanců či vedoucích pracovníků firem. Spoluautor této publikace, Mgr. Vladislav Kos, dlouhodobě působí jako pracovní psycholog, lektor a improvizací herec. Své zkušenosti s dramaticko-improvizačními technikami využívá při své lektorské činnosti – v kurzech zaměřených na profesní a osobnostní rozvoj, zvládání problémových situací, kreativní komunikaci. Mgr. Michal Urban je pak dlouholetým pedagogem na střední škole (výuka anglického jazyka) a má tedy přímou zkušenost s aplikací dramaticko-improvizačních technik ve výuce, včetně zpětné vazby od žáků.

5.2. Sukromna základna umelecka skola Mileticova 17/B, Dom T&D, Bratislava

Soukromá základní umělecká škola Ludus zahájila svou činnost v roce 1970 a za dobu svého 50-ti letého působení si v uměleckém světě vybudovala významné jméno. Z této školy vyšla řada absolventů, kteří se úspěšně uplatnili nejen v uměleckém světě, ale také mimo něj. A co těmto absolventům pomohlo velkou měrou k úspěchu? Kreativní způsob myšlení.

Specializací této umělecké školy je literárně-dramatický obor. Studentům se věnuje 20 pedagogických pracovníků z řad odborníků – profesionální herci, moderátoři, tedy osoby s praktickými zkušenostmi ve svém oboru. Aktuálně navštěvuje školu více než 350 studentů různých věkových kategorií (8-20 let). Výuka probíhá skupinovou formou, pravidelně jedenkrát týdně. Skupinu tvoří 8-12 žáků, kteří se během výuky učí mj. přednes (prezentaci) a jevištní pohyb.

Ředitelka této organizace a spoluautorka této metodiky (Mgr. Art. Katarína Baranová, ArtD.) je autorkou publikace "Kreatívne techniky vo výučbe" a "Konceptie improvizačných divadelných battlov pre študentov", současně aktivně působí při tvorbě kontinuálního vzdělávání pro učitele MŠ a ZŠ na Slovensku i jako herecký kouč pro děti. Její kolega (Mgr. Art. Kamil Kollárik) pracuje od roku 2009 jako pedagog tvořivé dramatické výchovy.

V posledních 6 letech je součástí výuky i divadelní improvizace. Improvizační techniky byly upraveny úměrně věku studentů, současně jim byla přizpůsobena i forma impro-zápasu, která se tak stala každoroční součástí našeho vzdělávání.

Snahou této organizace je rozvoj osobnosti mladých lidí prostřednictvím divadelních technik a rozvoj jejich tvůrčího potenciálu. Své zkušenosti z této praxe byly významně uplatněny při tvorbě této metodiky. Díky tomu jsou jednotlivá cvičení velmi praktická – vychází ze získané zpětné vazby a stojí na skutečných přínosech se zohledněním věku vzdělávaných dětí.

5.3. Fundacja Interstellar

Společnost Fundacja Interstellar byla založena v roce 2018 a jejím posláním je propagace umění divadelní improvizace, rozvoj improvizace a výuka dílčích technik. Organizace sdružuje improvizátory z celé oblasti Dolního Slezska. Patří k jednomu z nejdynamičtěji se rozvíjejících a nejpočetnějších improvizčních center v Polsku. Podporuje amatérské a nezávislé činnosti – to vše z velké vášně a vůle šířit umění improvizace a jeho pozitivní přínosy do všech oblastí osobního rozvoje.

K základním aktivitám patří pořádání kulturních a vzdělávacích akcí, včetně festivalů, workshopů, představení a výstav. Specializací je pak organizace různých vzdělávacích kurzů v oblasti improvizace (improvizačních technik, cvičení a jejich využitelnost v praktickém životě).

Z konkrétních aktivit je možné zmínit organizaci:

- dolnoslezského festivalu improvizčních divadel „DOLi“,
- kurzů realizovaných v rámci Akademie improvizace – vzdělávacích kurzů v oblasti improvizace.

Na tvorbě této metody se za tohoto partnera spolupodílel Mgr. Artur Jóskowiak – prezident společnosti, ale především improvizátor, učitel, trenér improvizace, komik a hlasatel. Improvizaci studoval u zahraničních expertů, vč. z USA, Rakouska, Slovinska, Velké Británie, Francie, Izraele či Argentiny. Dlouhodobě se snaží aplikovat prvky improvizace do oblasti podnikání (využití improvizčních technik v podnikání). Další kolegyní byla Mgr. Anna Wojtkowiak – Williams – pantomimická herečka a improvizátorka, která od roku 2005 vyučuje děti a mládež pantomimu a improvizaci (mj. i děti se speciálními vzdělávacími potřebami či cizince). Od roku 2011 je spojována s improvizčním divadlem IMPROKRACJA.

6. Inspirace, odkazy, publikace

Knihy zaměřené na improvizální techniky

BERNARDI, P.: [Improvisation starters: a collection of 900 improvisation situations for the theater.](#) White Hall, Va.: Betterway Publications, c1992. ISBN 1558702334.

BERNE, E.: [Jak si lidé hrají.](#) Praha: Portál, 2011. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-7367-992-7.

CASSADY, M.: [Acting games: improvisations and exercises.](#) Colorado Springs, Colo.: Meriwether Pub., c1993. ISBN 0916260925.

HALPERN, Ch., CLOSE, D. a JOHNSON, K.: [Truth in comedy: the manual of improvisation.](#) Colorado Springs, Colo.: Meriwether Pub., c1994. ISBN 1566080037.

HARRIS, T. A.: [Já jsem OK, ty jsi OK.](#) V Praze: PRAGMA, 1997. ISBN 80-7205-508-9.

HARVARD, A. a WAHLBERG, K.: [The Visual Guide to Improv.](#)

HICKSON, A.: [Dramatické a akční hry ve výchově, sociální práci a klinické praxi.](#) Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-387-0.

JOHNSTONE, K.: [Impro for storytellers.](#) New York: Routledge/Theatre Arts Books, 1999. ISBN 0878301054.

JOHNSTONE, K.: [Impro: improvisation and the theatre.](#) London: Eyre Methuen, 1981. ISBN 9780413464309

MACHALÍKOVÁ, J. a MUSIL, R.: [Improvizace ve škole: didaktika improvizace pro rozvoj osobnosti žáků středních škol.](#) Praha: Informatorium, 2015. ISBN 978-80-7333-120-7.

SPOLIN, V.: [Improvisation for the theater: a handbook of teaching and directing techniques.](#) 3rd ed. Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 1999. ISBN 9780810140080.

van BILSEN, G., KADIJK, J. a KORTLEVEN, C.: [Yes And Your Business: The added value of improvisation in organizations.](#) En Actie!, 2013. ISBN 9081950606.

VASQUEZ, M. a NEVOLOVÁ, M.: [Bud'te mistry improvizace.](#) Praha: Grada, 2013. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-4556-5.

Použité zdroje

BILANOVÁ, M., KOSTOLANYOVÁ, K.: Digital educational resources for teaching english – a critical analysis, Digital library, 2018 (dostupné zde: <https://library.iated.org/view/BILANOVA2018DIG2>)

CISOVSKÁ, H. et al.: Rozvoj klíčových kompetencí dramatickou výchovou a jejich evaluace. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2010.

ČAPEK, R.: Líný učitel: Jak učit dobře a efektivně. Raabe: 2018.

HELUS, Z.; HRABAL, V.; KULIČ, V.; MAREŠ, J.: Psychologie školní úspěšnosti žáků. Praha : SPN, 1979.

CHODĚRA, R.: Didaktika cizích jazyků. Academia 2013

KUNČAROVÁ, J.: Paradoxy v jazykovém vzdělávání. In Cizí jazyky pro život (Sborník příspěvků mezinárodních konferencí k podpoře vícejazyčnosti). Praha: NIDV, 2014.

LEWIN, K.: Action research and minority problems. In Journal Of Social Issues, 2(4), 1946, str. 1–79.

LOJOVÁ, G.: Individuálne osobitosti pri učení sa cudzích jazykov. Bratislava: Univerzita Komenského, 2005.

MACHALÍKOVÁ, J., MUSIL, R.: Improvizace ve škole: Didaktika improvizace pro rozvoj osobnosti žáků středních škol. Praha: Informatorium, 2015.

MARUŠÁK, R. a kol: Podkladová studie Dramatická výchova. NÚV, Praha 2019

NEZVALOVÁ, D.: Akční výzkum ve škole. Pedagogika, 53(3), 2003,

ORLOVÁ N., PAVLIKOVÁ J.: Navigátor: Průvodce didaktikou cizích jazyků, Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2013

PROVAZNÍK, J.: Podíl dramatické výchovy na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/407/PODILDRAMATICKE-VYCHOVY-NA-UTVARENI-A-ROZVIJENI-KLICOVYCH-KOMPETENCI.html/>)

SITNÁ, D.: Metody aktivního vyučování. Spolupráce žáků ve skupinách. Praha: Portál, 2009.

SUSMAN, G.: Action Research A Sociotechnical Systems Perspective (1983) In: Pavelková, A. Akční výzkum v pedagogickém prostředí (magisterská diplomová práce). Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta 2012

TŮMOVÁ, J.: Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky (podkladová studie, Revize RVP – přípravné činnosti). Praha: NUV, 2018.

VALENTA, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. Praha: Grada, 2008. Pedagogika.

WEINER, B.: Motivation from an Attribution Perspective and the Social Psychology of Perceived Competence. In ELLIOT, A.J.; DWECK, C.S. (Eds.) Handbook of Competence and Motivation. New York : Guilford, 2005.

ZORMANOVÁ L.: *Výukové metody v pedagogice*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2012.

Česká školní inspekce: Rozvoj jazykové gramotnosti v základních a středních školách ve školním roce 2016/2017 (tematická zpráva). Praha, březen 2017 (dostupné z: <https://www.csicr.cz/getattachment/0806b65c-19c4-40e4-b8c0-abd335308886/TZ-Rozvoj-jazykove-gramotnosti-v-ZS-a-SS-2016-2017.pdf>)

Erudycy Report: Key Data on Teaching Languages at School in Europe – 2017 Edition, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, 2017. ISBN 978-92-9492-477-3. Dostupné zde: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/73ac5ebd-473e-11e7-aea8-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF>)

Český statistický úřad, Odbor statistik rozvoje společnosti (Božena Půbalová): Vzdělávání dospělých v České republice: výstupy z šetření Adult Education Survey 2016 (dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xu/setreni-o-vzdelavani-dospelych-aes-2016-adult-education-survey>)

Odkazy na zajímavé studie a články

Obava z komunikace v cizím jazyce ve výuce: česká adaptace škály foreign language classroom anxiety scale:

<https://munispace.muni.cz/library/catalog/download/1958/5281/2880-1?inline=&fakulta=PEDF>

Komunikační přístup ve výuce cizích jazyků: záležitost politických dokumentů či reálné praxe? <https://core.ac.uk/download/pdf/51296433.pdf>

Strategie učení se cizímu jazyku:

http://www.nuov.cz/uploads/AE/evaluacni_nastroje/23_Strategie_uceni_se_cizimu_jazyku.pdf

Národní plán výuky cizích jazyků <http://www.atre.cz/zakony/page0224.htm>

Přehledová studie jazykové vzdělávání v německu, velké británii, švédsku a české republice: https://karolinum.cz/data/clanek/5221/OS_5_1_0107.pdf

Klíčové údaje o výuce jazyků ve školách v Evropě:

https://www.dzs.cz/sites/default/files/2022-02/Shrnut%C3%AD_Eurydice_Kl%C3%AD%C4%8Dov%C3%A9_%C3%BAAdaje_o_v%C3%BDuce_jazyk%C5%AF_ve_%C5%A1kol%C3%A1ch_v_Evrop%C4%9B_vyd%C3%A1n%C3%AD_2017.pdf

Problematika rozvoje komunikativní kompetence: <http://www.vyzkum-mladez.cz/zprava/1342453619.doc>

České děti se v angličtině zhoršily, rodiče by uvítali příspěvek na výuku jazyků: <https://www.denik.cz/ekonomika/rodice-deti-jazyk-studium-anglictina-20200110.html>

Legislativní zdroje:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání.

Vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění vyhlášky č. 454/2006 Sb.

MŠMT: Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Praha: VÚP, Praha, březen 2017, str. 16 (dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/41216/>)

Příloha: Dokumenty využívané v rámci projektu

Evaluační dotazník

Název projektu: Improlingua - ke znalosti cizího jazyka vešele a hravě

Jméno pedagoga:

Název školy:

1. Jak se ti celkově líbil nový způsob výuky angličtiny?

1

2

3

4

5

2. Jaká byla atmosféra ve výuce, jak ses cítil?

Bylo to veselé

Ano

Ne

Moc jsme se u toho bavili

Ano

Ne

Bylo to trapné

Ano

Ne

Necítil jsem se dobře

Ano

Ne

Jinak, zkus prosím popsat jak:

Ano

Ne

.....

3. Které aktivity se ti líbily/ bavily tě a proč?

.....

.....

.....

Co se ti na nich líbilo?

.....

.....

4. Které aktivity tě naopak vůbec nebavily, nelíbily se ti a proč?

.....

.....

Zkus prosím popsat proč?

.....

.....

5. Jak bys hodnotil výuku oproti klasickým hodinám

Ve výuce jsem se dostal častěji ke slovu	Ano ☐	Ne ☐
Angličtinu jsem využíval aktivněji	Ano ☐	Ne ☐
Více jsem se zapojil do výuky	Ano ☐	Ne ☐
Se spolužáky jsme více komunikovali	Ano ☐	Ne ☐
Lépe jsem se soustředil	Ano ☐	Ne ☐
Hodina mne více bavila	Ano ☐	Ne ☐
Hodina se mi více líbila	Ano ☐	Ne ☐
Hodina mi rychleji utekla	Ano ☐	Ne ☐
Celkově bych tuto výuku hodnotil/a pozitivně	Ano ☐	Ne ☐
Na hodinu angličtiny se více těším	Ano ☐	Ne ☐
Díky cvičením lépe chápu probíranou látku	Ano ☐	Ne ☐

Prostor pro vlastní hodnocení:

.....

.....

.....

6. Vnímáš u sebe ve vztahu k angličtině nějaké změny?

(např.: nebojíš se chyb, nebojíš se mluvit, lépe komunikuješ?)

Ano – jaké:.....

Ne – proč:.....

7. Některé další doporučení, návrhy na zlepšení?

.....

.....

Děkujeme za vyplnění dotazníku

Strukturovaný rozhovor - pomocné otázky

Druhý stupeň a SŠ

1. Zaznamenal jsi změny ve výuce angličtiny?

Ano, jaké?

.....

Ne

2. Jak se ti celkově líbil nový způsob výuky (nové cvičení) v hodinách angličtiny?

1

2

3

4

5

Co se ti na novém způsobu výuky líbilo, bavilo, nebo chybělo, případně nelíbilo?

.....

.....

.....

3. Jaká byla atmosféra ve výuce, jak ses cítil?

.....

.....

.....

4. Které z následujících aktivit se ti líbily/ bavily tě a proč?

(připravte si seznam aktivit, které jste zkoušeli a můžete jim je přečíst)

Aktivita název	bavilo/ nebavilo	(proč a co)
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. V čem ses zlepšil v posledním roce?

Komunikace: Ano x Ne proč?

Psaný projev: Ano x Ne proč?

Čtení: Ano x Ne proč?

V čem nejvíce:

6. Došlo u tebe ke změně ve vztahu k angličtině?

Ano x Ne

Pokud ano v čem? (vést otázky směrem k přístupu, větší oblíbenosti, vliv strachu – nebojím se mluvit, více rozumím, nemám strach z toho, že udělám chybu,)

.....

.....

7. Měla cvičení a změny ve výuce vliv na komunikaci, spolupráci v hodinách mezi vámi studenty?

Ano x Ne

.....

.....

8. Jak bys ještě případně okomentoval, popsal výuku angličtiny a používaných cvičení?

.....

.....

.....

Tento materiál vznikl ve spolupráci 3 partnerských organizací:

- ODVAZ divadlo improvizace z.s
- Sukromna zakladna umelecka skola Mileticova 17/B, DomT&D, Bratislava
- Fundacja Interstellar

Kontaktní údaje

Organizace	ODVAZ divadlo improvizace z.s.	Sukromna zakladna umelecka skola Mileticova 17/B, DomT&D, Bratislava	Fundacja Interstellar
IČ	26574276	30849331	0000628541
Jméno a příjmení	Vladislav Kos	Katarína Baranová	Artur Jóskowiak
Telefon	736 484 636	+421 905 543 282	+48 781 728 231
E-mail	kos@improacademy.cz	info@skolaludus.sk	akademia.improwizacji@gmail.com
Web	www.improacademy.cz	www.skolaludus.sk	https://akademiaimprowizacji.pl

Všechny vytvořené materiály najdete na webových stránkách:

www.improlingua.com

Děkujeme všem spoluautorům za účast na přípravě této publikace.